

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

**«Διερεύνηση προσεγγίσεων εκτίμησης οικονομικής αξίας Υπηρεσιών
Πληροφόρησης: Επισκόπηση προσεγγίσεων και διαμόρφωση
υπολογιστικής μεθόδου για τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα»**

Πτυχιακή εργασία της
Στυλιανής Βαζαίου

Επιβλέπων καθηγητής: Πέτρος Κωσταγιόλας

Αθήνα
Φεβρουάριος 2018

**«Διερεύνηση προσεγγίσεων εκτίμησης οικονομικής αξίας Υπηρεσιών
Πληροφόρησης: Επισκόπηση προσεγγίσεων και διαμόρφωση
υπολογιστικής μεθόδου για τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα»**

Πτυχιακή εργασία της

Στυλιανής Βαζαίου

Επιβλέπων καθηγητής: Πέτρος Κωσταγιόλας

Επιτροπή αξιολόγησης: Πέτρος Κωσταγιόλας

Μάριος Πούλος

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πλησιάζοντας προς την ολοκλήρωση του πτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Αρχειονομίας – Βιβλιοθηκονομίας και Μουσειολογίας του Ιονίου Πανεπιστημίου, νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω θερμά τον καθηγητή μου κ. Πέτρο Κωσταγιόλα για την αμέριστη καθοδήγηση και συμπαράστασή του σε κάθε στάδιο των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών μου.

Να είστε πάντα καλά.

Περιεχόμενα

1° ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	6
1. Εισαγωγή.....	6
1.1 Σκεπτικό	9
1.2 Ερευνητικό ζητούμενο και Στόχοι.....	10
2° ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	11
2. Θεωρητικό υπόβαθρο: Η σημασία και το περιεχόμενο της οικονομικής αξιολόγησης βιβλιοθηκών	12
2.1 Εισαγωγή.....	12
2.2 Εννοιολογικός προσδιορισμός των επιδράσεων.....	14
2.3 Μεθοδολογίες για την εκτίμηση.....	17
2.4 Εκτίμηση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών	18
2.5 Συμπεράσματα.....	22
3° ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	23
3. Παράδειγμα αλγορίθμων υπολογισμού οικονομικής αξίας βιβλιοθηκών	23
3.1 Εισαγωγή.....	23
3.2 American Library Association (A.L.A.).....	25
3.3 Άλλα παραδείγματα ή σχετική βιβλιογραφία.....	29
3.3.2. nef guide	31
3.3.2.1. West Midlands Cultural Observatory	31
3.3.2.2. eventIMPACTS Toolkit	32
3.3.2.3. Alliance of Libraries, Museums and Archives UK (ALMA-UK).....	33
3.4 Συμπεράσματα.....	37
4° ΚΕΦΑΛΑΙΟ.....	38
4. Ανάπτυξη λογιστικού φύλλου – Εκτίμηση οικονομικής αξίας δημοσίων βιβλιοθηκών στην Ελλάδα.....	38
4.1 Εισαγωγή.....	38
4.3 Παρουσίαση υπολογιστικού φύλλου.....	45
4.4. Παράδειγμα υπολογισμού	51
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	65
ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ	68

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

<i>Εικόνα 1: American Library Association Toolkit.....</i>	<i>26</i>
<i>Εικόνα 2: American Library Association Toolkit.....</i>	<i>26</i>
<i>Εικόνα 3: Επεξήγηση όρων απόδοσης οικονομικής αξίας.....</i>	<i>27</i>
<i>Εικόνα 4: Bolton Toolkit.....</i>	<i>30</i>
<i>Εικόνα 5: West Midlands Cultural Observatory Toolkits.....</i>	<i>32</i>
<i>Εικόνα 6: event IMPACTS toolkit.....</i>	<i>33</i>
<i>Εικόνα 7: ALMA-UK Introduction.....</i>	<i>34</i>
<i>Εικόνα 8: ALMA-UK Orgn & Procurement.....</i>	<i>34</i>
<i>Εικόνα 9: ALMA-UK Employee Expenditure.....</i>	<i>35</i>
<i>Εικόνα 10: ALMA-UK Visitors.....</i>	<i>35</i>
<i>Εικόνα 11: ALMA-UK Overall Impact.....</i>	<i>36</i>
<i>Εικόνα 12: Βασικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών σύμφωνα με την American Library Association.....</i>	<i>45</i>
<i>Εικόνα 13: Υπολογισμός βασικών υπηρεσιών βιβλιοθηκών σύμφωνα με την Massachusetts Library Association.....</i>	<i>45</i>

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

<i><u>Πίνακας 1:</u> Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης για υπολογισμό της οικονομικής αξίας</i>	<i>47 - 49</i>
<i><u>Πίνακας 2:</u> Υπολογισμός αξίας σύμφωνα με τις τιμές που δόθηκαν από τη Massachusetts Library Association και τη Chelmsford Library.....</i>	<i>49 - 50</i>
<i><u>Πίνακας 3:</u> Μελέτη Περίπτωσης. Δημοτική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου – Δραπετσώνας.....</i>	<i>53 - 54</i>

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

1. Εισαγωγή

Η πληροφορία , ως συγκεκριμένο αντικείμενο και κοινωνικό αγαθό αποτελεί το κύριο αντικείμενο μελέτης της Επιστήμης της Πληροφορίας. Η πληροφόρηση αφορά εκείνο το τμήμα του επιστημονικού πεδίου που καλύπτει τη λογική, τη μεθοδολογία, τα εργαλεία, τους στόχους και τις υπηρεσίες μιας οργανωμένης παρέμβασης στα θέματα παραγωγής, διακίνησης, διαχείρισης και διάθεσης της πληροφορίας, με στόχο την κοινωνική εκμετάλλευσή της (Μπώκος, 2002). Πληροφόρηση κατά συνέπεια σημαίνει, την οργάνωση του απαραίτητου πλέγματος μηχανισμών υποστήριξης, αλλά και την αποτελεσματική χρησιμοποίησή του, προκειμένου να παρασχεθούν στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες που τους είναι απαραίτητες (Μπώκος, 2002). Η επιστήμη της Βιβλιοθηκονομίας και της Πληροφόρησης (Library and Information Sciences) έχει ως βασικό αντικείμενο την μελέτη της οργάνωσης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών και των μονάδων τεκμηρίωσης καθώς επίσης επεκτείνει τις προσεγγίσεις της σε θέματα και προβλήματα που θέτει το σύγχρονο ψηφιακό περιβάλλον πληροφόρησης (Rubin, 2000).

Σύμφωνα με πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ισπανία σχετικά με την κοινωνική και οικονομική αξία υπηρεσιών πληροφόρησης, όπως οι βιβλιοθήκες, σκιαγραφήθηκαν τα ακόλουθα (FESABID Study, 2014): Οι βιβλιοθήκες κατέχουν την μεγαλύτερη κοινωνική και οικονομική αξία στις δημόσιες υπηρεσίες σε πολλές πόλεις της Ισπανίας καθώς επίσης ένα μεγάλο ποσοστό από τους μη χρήστες στην πραγματικότητα επιθυμούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες των βιβλιοθηκών. Ωστόσο βασικό εμπόδιο αποτροπής αποτελούν η έλλειψη χρόνου, η εργασιακή πίεση και το στρες. Οι βιβλιοθήκες αλλάζουν και μετατρέπονται σε χώρους συνάντησης, όπου πολλές γενιές διεξάγουν διαφορετικές και συνεχώς διαφοροποιούμενες δραστηριότητες, τονίζοντας τον πολυδιάστατο ρόλο των υπηρεσιών πληροφόρησης όπου οι νέες τεχνολογίες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο. Ωστόσο οι αντιλήψεις του κοινού για τις βιβλιοθήκες εξακολουθούν να συνδέονται με τα βιβλία και τον πολιτισμό, ενώ καινοτόμο εύρημα αυτής της μελέτης αποτελεί η σχέση μεταξύ εύρεσης εργασίας και βιβλιοθηκών. Η αξία των υπηρεσιών πληροφόρησης τονίζεται

ιδιαίτερα από την θετική άποψη των ερευνητών για το προσωπικό της βιβλιοθήκης και τις διαθέσιμες πληροφορίες στους οργανισμούς πληροφόρησης.

Η κοινωνική επίδραση των υπηρεσιών πληροφόρησης και η αξία της πληροφόρησης έχει αποτυπωθεί και από σχετικές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε βιβλιοθήκες του εξωτερικού σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία και υποδεικνύουν τον θετικό αντίκτυπο στην υποστήριξη των παρακάτω (Audit Commission, 2002) ; (Matarasso,1998) ; (Linley and Usherwood 1998); (Bryson, Usherwood & Streatfield 2002) ; (Black and Crann 2000):

- Προσωπική ανάπτυξη (Personal development)
- Κοινωνική συνοχή (Social cohesion)
- Ενδυνάμωση της επικοινωνίας (Community empowerment)
- Τοπική κουλτούρα και ταυτότητα (Local culture and identity)
- Βελτίωση ποιότητας ζωής παρέχοντας υπηρεσίες ιατρικής πληροφόρησης

Η πλειοψηφία των ερευνών που έχουν πραγματοποιηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τις οικονομικές επιδράσεις των πολιτιστικών βιομηχανιών στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένων και των μουσείων, αρχείων και βιβλιοθηκών έχουν αποδώσει ενδεικτικά τα παρακάτω στοιχεία μέσω ποιοτικών και ποσοτικών προσεγγίσεων και μεθοδολογιών (Wavell et al.,2002):

- Θετικές οικονομικές επιδράσεις στην εξεύρεση θέσεων εργασίας (Bryan et al., 2000) ; (Selwood, 2001)
- Τόνωση της αγοραστικής δύναμης στην τοπική οικονομία όσον αφορά τα αγαθά και τις υπηρεσίες (Bryan et al., 2000)
- Σημαντική προσέλκυση τουριστών και επισκεπτών λόγω των εθνικών αξιοθέατων σε μια περιοχή, των οποίων η αγοραστική δύναμη έχει άμεσο και έμμεσο αντίκτυπο την ενίσχυση και τόνωση της τοπικής οικονομίας (Vaughan, Farr and Slee, 2000)

Η ύπαρξη πολλών κατηγοριών χρηστών όπου οι πληροφορίες αξιολογούνται σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες του κάθε χρήστη, αποτελεί πρόκληση για τις υπηρεσίες πληροφόρησης, έτσι ώστε να μελετήσουν νέους τρόπους πρόσβασης στις συλλογές τους και στην πληροφόρηση που παρέχουν στο κοινό. Αυτό το όραμα το υποστηρίζουν οργανισμοί και ενώσεις βιβλιοθηκών, αρχείων και μουσείων ανά τον κόσμο όπως οι παρακάτω: The National Science Foundation (NSF), The Institute of Museum and Library Services (IMLS), The American Council of Learned Societies

(ACLS), The Coalition for Networked Information (CNI), The Mellon Foundation, στο Ηνωμένο Βασίλειο το Information Systems Commission (JISC) και The Museums Libraries and Archives Council (Trant, 2009).

Η χρήση της πληροφορίας σε ψηφιακό περιβάλλον έχει καταρρίψει τις δυσκολίες μεταξύ του φυσικού χώρου της υπηρεσίας πληροφόρησης και του χρήστη, όπως το όριο μεταξύ των εργαλείων έρευνας και της συλλογής (Trant, 2001). Δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης δεν επαρκεί, οι βιβλιοθήκες, τα αρχεία και τα μουσεία αναμένεται να επιτρέψουν την εκ νέου ανακάλυψη, συλλογή, χρήση, προβολή και αναπαράσταση του περιεχομένου που κατέχουν (Bearman & Trant, 1998). Οι υπηρεσίες πληροφόρησης (αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία) οφείλουν να οικοδομήσουν και να διαχειριστούν την γνώση τους και να κατανοήσουν τους διαφορετικούς τρόπους παρουσίασής της ανάλογα με τα διαφορετικά ακροατήρια και τις διαφορετικές τους ανάγκες (Peacock, Tait & Timpson, 2009). Ένας κλάδος όπου παρατηρείται μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και του αριθμού των επιχειρήσεων είναι ο κλάδος των αρχείων, των μουσείων και των βιβλιοθηκών. Στην Ελλάδα μεταξύ των ετών 2000-2006 δημιουργήθηκαν 35 νέα μουσεία. Σε αυτό το έργο σημαντικό ρόλο έπαιξε το 3^ο ΚΠΣ 2000-2006, το οποίο συγχρηματοδότησε με περίπου 700 εκατομμύρια ευρώ τον πολιτισμό στην Ελλάδα και ιδιαίτερα την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, αφού το 75% των κεφαλαίων κατευθύνθηκαν προς την στήριξη πολιτιστικών υποδομών (ΥΠΠΟ, 2008). Οι υπηρεσίες πληροφόρησης, όπως αποδεικνύεται από ποικίλες έρευνες συμβάλουν πολλαπλώς σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο ιδιαίτερα υπό το πρίσμα των δυσχερών οικονομικών και δημοσιονομικών πιέσεων (Kostagiolas, 2012).

Οι πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών αυξάνονται συνεχώς και αυτό έχει ως συνέπεια αυξημένες ανάγκες για υπηρεσίες πληροφόρησης. Η ύπαρξη πολλών κατηγοριών χρηστών και η εξατομικευμένη παροχή υπηρεσιών αποτελούν πρόκληση για τις υπηρεσίες πληροφόρησης. Όπως υποστηρίζεται από οργανισμούς και ενώσεις Βιβλιοθηκών, Αρχείων και Μουσείων –The National Science Foundation (NSF), The Institute of Museum and Library Services (IMLS), The American Council of Learned Societies (ACLS), The Coalition for Networked Information (CNI), The Mellon Foundation, στο Ηνωμένο Βασίλειο το Information Systems Commission (JISC) και The Museums Libraries and Archives Council– η αξία και οι επιδράσεις από την εκάστοτε υπηρεσία πληροφόρησης αυξάνονται όσο εξατομικεύεται η παρεχόμενη

υπηρεσία (Trant, 2009). Από την άλλη πλευρά, οι υπηρεσίες πληροφόρησης αναπτύσσονται ως υποσυστήματα σε κοινωνικό επίπεδο (εθνικό ή υπερεθνικό), εντός άλλων συστημάτων και οργανισμών (π.χ. Ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες ή Νοσοκομειακές Βιβλιοθήκες ή πολιτιστικά ιδρύματα που παρέχουν υπηρεσίες πληροφόρησης όπως π.χ. το ΠΙΟΠ στον τραπεζικό τομέα) και παρέχουν ένα μεγάλο εύρος ειδικών και γενικών υπηρεσιών προς διαφορετικές ομάδες χρηστών (Peacock, et al, 2009).

Οι επιδράσεις των Βιβλιοθηκών έχουν αποτυπωθεί σε διεθνείς έρευνες (Bryson et al, 2002), των οποίων τα αποτελέσματα συνοψίζονται ως ακολούθως:

- Προσωπική ανάπτυξη (Personal development).
- Κοινωνική συνοχή (Social cohesion).
- Ενδυνάμωση της επικοινωνίας (Community empowerment).
- Τοπική κουλτούρα και ταυτότητα (Local culture and identity).
- Βελτίωση ποιότητας ζωής παρέχοντας υπηρεσίες ιατρικής πληροφόρησης.

1.1 Σκεπτικό

Οι υπηρεσίες πληροφόρησης, όπως αποδεικνύεται από ποικίλες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, αποτελούν μηχανισμούς αποτίμησης επενδύσεων και υπηρεσιών τονίζοντας με αυτό τον τρόπο την παραγωγική τους συμβολή στη σύγχρονη ανταγωνιστική οικονομία. Σε μια εποχή ραγδαίων αναδιαρθρώσεων και μεταβολών για τις υπηρεσίες πληροφόρησης, η αποτίμηση της αξίας και των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης αποτελεί σημαντική ερευνητική πρόκληση (Cruickshank et al, 2011; Poll, 2014). Παρά το γεγονός ότι έχει επισημανθεί η συγκεκριμένη ερευνητική ανάγκη στη βιβλιογραφία και υπό πολλές και διαφορετικές οπτικές (οικονομική, κοινωνική κ.ά.) δεν έχει υπάρξει μια συνολική θεώρηση για την εκτίμηση των επιδράσεων υπηρεσιών πληροφόρησης (Chiessi, 2011). Αυτό επίσης συμβαίνει διότι παρουσιάζεται μεγάλο εύρος διαφορετικών υπηρεσιών πληροφόρησης με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα (ISO 16439: 2014). Είναι λοιπόν σημαντικό να υπάρξει μια συνολική μέθοδος διάκρισης χαρακτηριστικών και παραγόντων

(situational factors), που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την εκτίμηση των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης σε κοινωνικοοικονομικό περιεχόμενο.

Στην παρούσα πτυχιακή εργασία θα μελετηθεί η οικονομική αξία των υπηρεσιών πληροφόρησης και θα παρουσιαστούν παραδείγματα αλγορίθμων υπολογισμού της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών. Ακόμη, μελέτη περίπτωσης σε πρακτικό επίπεδο, θα αποτελέσει η Δημοτική Βιβλιοθήκη Δραπετσώνας – Κερατσινίου. Σύμφωνα με το υπολογιστικό εργαλείο μέτρησης αξίας της American Library Association, η Δημοτική Βιβλιοθήκη Δραπετσώνας – Κερατσινίου απάντησε στο σχετικό ερωτηματολόγιο βασιζόμενη στα στατιστικά στοιχεία της βιβλιοθήκης για το έτος 2017. Η A.L.A. στο πλαίσιο εκτίμησης της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών παρέχει τη χρήση ενός εργαλείου υπολογισμού http://www.ala.org/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/makingthecase/librarian_calculator όπου εισάγοντας τα στοιχεία χρήσης ανά υπηρεσία, εξάγει αυτόματα σε ποσοτική μορφή την αξία χρήσης σύμφωνα με τα στοιχεία για το κόστος των βιβλιοθηκών, τα οποία προέρχονται από το Massachusetts Library Association.

1.2 Ερευνητικό ζητούμενο και Στόχοι

Σύμφωνα με την βιβλιογραφική επισκόπηση έχουν καταγραφεί ποικίλες μελέτες και έρευνες σχετικά με την εκτίμηση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής αξίας των Υπηρεσιών Πληροφόρησης, χωρίς όμως να έχει αποτυπωθεί μια συνολική θεώρηση (Chiessi, 2011). Οι μελέτες εστιάζουν στην πλειοψηφία τους σε κάποιο συγκεκριμένο είδος Υπηρεσίας Πληροφόρησης αποδίδοντας αντίστοιχα κάποιες μετρήσεις και εκτιμήσεις επιδράσεων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον (κοινωνικός αντίκτυπος) των Υπηρεσιών Πληροφόρησης. Τα αποτελέσματα ερευνών ((FESABID Study, 2014 ; Wavell et al., 2002) αποτιμούν θετικές οικονομικές επιδράσεις στην εξεύρεση θέσεων εργασίας, στην τόνωση της αγοραστικής δύναμης της τοπικής κοινωνίας, καθώς και σημαντική προσέλκυση τουριστών και επισκεπτών λόγω των εθνικών αξιοθέατων σε μια περιοχή. Παράλληλα θετικές επιδράσεις αποτυπώνονται στην προσωπική ανάπτυξη, κοινωνική συνοχή, βελτίωση ποιότητας βιοτικού επιπέδου και άλλα (Bryson, 2002).

Η γνώση είναι καθαρά ανθρώπινη διεργασία και προϊόν πνευματικό, που βρίσκεται κρυμμένη στο μυαλό των ανθρώπων που την κατέχουν. Η διαχείριση της γνώσης αφορά τη σύνδεση ανθρώπων με ανθρώπους, επειδή οι άνθρωποι είναι η κινητήριος δύναμη για τη δημιουργία της γνώσης. Συνεπώς με τη διαχείριση της γνώσης κτίζονται ανθρώπινα δίκτυα που κατέχουν τη γνώση. Ο οργανισμός χρησιμοποιεί το πνευματικό κεφάλαιο, τη γνώση, για να δημιουργήσει οικονομική αξία προς όφελος και πρόοδο των κατόχων της γνώσης και του οργανισμού. Putting OUR knowledge to work είναι το σύνθημα της Special Libraries Association. (Σεμερτζάκη, 2011). Η γνώση χρησιμοποιείται ως εργαλείο για τη βελτίωση της εργασίας των βιβλιοθηκονόμων αλλά και στην παροχή των υπηρεσιών, με αποτέλεσμα οι βιβλιοθήκες να προσφέρουν υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Όταν ο πελάτης επισκέπτεται τη βιβλιοθήκη, αναζητά πηγές για να καλύψει τις πληροφοριακές ανάγκες του. Όταν όμως η βιβλιοθήκη παρέχει τις πληροφορίες στο χώρο εργασίας ή έρευνας, προσφέρει υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Για παράδειγμα, έτσι ενεργεί η βιβλιοθήκη όταν αγοράζει και ενεργοποιεί την πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές μέσω intranet, internet ή εταιρικού portal. Με την βοήθεια της τεχνολογίας και του διαδικτύου.

Στην παρούσα εργασία το ερευνητικό ζητούμενο εστιάζει στην διερεύνηση προσεγγίσεων της εκτίμησης της οικονομικής αξίας των Υπηρεσιών Πληροφόρησης καθώς και στην επισκόπηση και διαμόρφωση υπολογιστικής μεθόδου για τις Δημόσιες Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα. Ειδικότερα τίθενται οι ακόλουθοι στόχοι:

- Βιβλιογραφική επισκόπηση της σημασίας της οικονομικής αξιολόγησης των βιβλιοθηκών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- Βιβλιογραφική επισκόπηση εργαλείων «toolkits» υπολογισμού της οικονομικής αξίας των δημοσίων βιβλιοθηκών (ενδεικτικά παρουσιάζονται παραδείγματα αλγορίθμων υπολογισμού όπως τα ακόλουθα: A.L.A., Bolton toolkit, nef guide, Patmos Library of Janestown, Michigan).
- Case-study πρακτικής άσκησης του toolkit της A.L.A. για την απόδοση της οικονομικής αξίας των δημοσίων βιβλιοθηκών στην Ελλάδα. Η μελέτη περίπτωσης θα πραγματοποιηθεί με πραγματικά αριθμητικά στοιχεία της δημοτικής βιβλιοθήκης Κερατσινίου – Δραπετσώνας στην Ελλάδα, υπολογίζοντας με αυτό τον τρόπο την εκτίμηση market – value βασικών υπηρεσιών των Δημοσίων Βιβλιοθηκών όπως: ο δανεισμός των βιβλίων, ο

διαδανεισμός, η μελέτη των περιοδικών, η χρήση των Η/Υ και η αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων, η χρήση του αναγνωστηρίου, η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά και ενήλικες.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

2. Θεωρητικό υπόβαθρο: Η σημασία και το περιεχόμενο της οικονομικής αξιολόγησης βιβλιοθηκών

2.1 Εισαγωγή

Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από τη ραγδαία ανάπτυξη των νέων ψηφιακών τεχνολογιών, των τηλεπικοινωνιών και του Διαδικτύου, τις επιστημονικές εξελίξεις που συντελούνται με γοργό ρυθμό αλλά και από την υπερπληθώρα των πληροφοριών, οι οποίες παράγονται σε τέτοιο βαθμό και ένταση ώστε να μιλάμε πια για μία Κοινωνία της Πληροφορίας. Όπως τονίζει ο (Μπώκος, 2002), παράλληλα με τη ραγδαία αύξηση του όγκου των παραγόμενων πληροφοριών προκύπτει η συνειδητοποίηση της σημασίας τους από την κοινωνία και η αύξηση της ανάγκης για πρόσβαση σε αυτές, μετατρέποντας τις σε κορυφαίο κοινωνικό αγαθό. Μέσα σε αυτό το νέο περιβάλλον πληροφόρησης, που χαρακτηρίζεται από τη διαρκή εξέλιξη και αλλαγή, οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες πληροφόρησης καλούνται να προσαρμοστούν και να εξελίσσουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους ώστε να ικανοποιήσουν πληρέστερα τις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις των χρηστών τους .

Σύμφωνα με τις παραδοσιακές μετρήσεις σχετικά με την εκτίμηση της οικονομικής συμβολής μιας βιομηχανίας, δεν έχουν προς το παρόν σκιαγραφηθεί οι κατάλληλες προϋποθέσεις για τις δημόσιες βιβλιοθήκες, ενώ οι ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει διαφορετικές μεθόδους για την ποσοτικοποίηση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών. Παρουσιάζονται διαφορετικές υποθέσεις σύμφωνα με την βιβλιογραφία, όσον αφορά την οικονομική συμβολή των βιβλιοθηκών στην οικονομία (Arts Council England, 2014):

- Ως ανεξάρτητοι και μεμονωμένοι οικονομικοί παράγοντες (οικονομικές επιπτώσεις).

- Ως ιδρύματα / οργανισμοί που διευκολύνουν την δημιουργία οικονομικής αξίας στην ευρύτερη περιοχή και στην τοπική κοινωνία και οικονομία (place – based economic development).
- Ως οργανισμοί που προσφέρουν ένα μεγάλο εύρος υπηρεσιών και η πλειοψηφία αυτών των υπηρεσιών αποτιμάται και αξιολογείται από τους χρήστες και τους μη χρήστες, εφόσον συγκριθούν με το κόστος παροχής τους (benefit – cost / total economic value approaches).

Όλες οι υποθέσεις που αναφέρθηκαν απαιτούν εμπειρικές μεθόδους βασισμένες στη συλλογή πρωτογενών δεδομένων, γεγονός που τις καθιστά αποκαλυπτικές και ακριβές στην απόδοση υπολογιστικών στοιχείων και δεδομένων. Στην ίδια έρευνα (Arts Council England, 2014) τονίζεται η ύπαρξη τριών διαρθρωτικών αδυναμιών, οι οποίες χαρακτηρίζονται ιδιαίτερα σημαντικές στη θεματική των τεχνικών οικονομικής αξιολόγησης για την μέτρηση και απόδοση της αξίας των δημοσίων βιβλιοθηκών.

- Οι ποικίλες τεχνικές εκτίμησης έχουν επικεντρωθεί στην παραγωγή μιας συνολικής εικόνας για τις επιπτώσεις (impacts), την αξία (value), και την απόδοση των επενδύσεων (return on investment). Συμπληρωματικά λιγότερη προσοχή αποδίδεται στο πώς οι βασικές υπηρεσίες των βιβλιοθηκών, οι έντυπες και ηλεκτρονικές πληροφοριακές πηγές και τέλος οι κτηριακές εγκαταστάσεις δημιουργούν την προστιθέμενη αξία (εκτός από συγκεκριμένες μελέτες που εστιάζουν αποκλειστικά σε μία ή δύο υπηρεσίες όπως π.χ. ο δανεισμός και ο διαδανεισμός έντυπου ή οπτιοακουστικού υλικού).
- Η έμφαση στην ποσοτικοποίηση της συνολικής αξίας προς το παρόν παρουσιάζεται αφηρημένα. Για παράδειγμα, δεν παρουσιάζονται συγκεκριμένα υπολογιστικά στοιχεία που να διευκολύνουν την καθοριστική λήψη αποφάσεων, και γι' αυτό το λόγο δύναται να φαντάζει απομακρυσμένη από την πραγματικότητα του σχεδιασμού των υπηρεσιών και της κατάρτισης και στοχοθεσίας του προϋπολογισμού. Ωστόσο η αποκλειστική χρήση μεθόδων οικονομικής αξιολόγησης θα παρουσίαζε δυσκολίες στην επικοινωνία των οφελών των βιβλιοθηκών στην κοινωνία και στο ευρύ κοινό.
- Τέλος, οι μελέτες μετρούν πραγματικά την βραχυπρόθεσμη οικονομική αξία των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης. Θεωρητικά, διαμέσου της προσπάθειας για την μέτρηση και απόδοση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών,

ενδεχόμενοι μέθοδοι αξιολόγησης (contingent valuation methods – CV methods) παρέχουν ευρεία ποσοτικοποίηση όλων των πιθανών κοινωνικών, εκπαιδευτικών και πολιτιστικών οφελών που δέχεται η κοινωνία από την λειτουργία των δημοσίων βιβλιοθηκών. Ωστόσο ακόμη δεν έχει σκιαγραφηθεί και αποσαφηνιστεί σε ικανοποιητικό βαθμό μελετών, η απόδοση της οικονομικής αξίας των Υπηρεσιών Πληροφόρησης στην κοινωνία κι οικονομία.

2.2 Εννοιολογικός προσδιορισμός των επιδράσεων

Η ανάγκη μέτρησης των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης προέρχεται από ένα γενικό κλίμα διαφάνειας και ευθύνης ενδιαφερόμενων φορέων προς όλους τους οργανισμούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Συνεπώς αυτή η ανάγκη έχει αυξήσει την πρόβλεψη των υπηρεσιών σε σχέση με τις ανάγκες των χρηστών και την αξία για τα χρήματα (value for money), ιδιαίτερα λόγω των αυξημένων δαπανών που οφείλονται στη χρήση των νέων τεχνολογιών. Τα τελευταία χρόνια οι βιβλιοθήκες, τα μουσεία και τα αρχεία έχουν συγκεντρώσει τεράστιο όγκο πληροφοριών και έχουν συλλέξει δεδομένα σε μεγάλη ποικιλία μορφών, σε μια προσπάθεια να καθοριστεί η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα της υπηρεσίας, και να αποδοθεί η ικανοποίηση των χρηστών τους (Wavell et al.,2002).

Πολλές ακαδημαϊκές έρευνες έχουν πραγματοποιηθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την διερεύνηση της αξίας και της επιρροής των βιβλιοθηκών και των υπηρεσιών πληροφόρησης, ενώ παράλληλα υπάρχει μια αυξανόμενη τάση συγγραφής της αντίστοιχης κάθε φορά έκθεσης αξιολόγησης. Οι επαγγελματίες αρχίζουν να αναγνωρίζουν την σημασία της αξιολόγησης των παραγόμενων υπηρεσιών ως μέρος αποδεικτικής πρακτικής, προκειμένου να γίνει κατανοητό τι λειτουργεί και γιατί στον κάθε οργανισμό, και πώς αυτό σχετίζεται με τους οργανωτικούς και διοικητικούς σκοπούς και στόχους του (Wavell et al.,2002). Το ενδιαφέρον για την αξιολόγηση των επιδράσεων δεν περιορίζεται μόνο στον τομέα των μουσείων, των αρχείων και των βιβλιοθηκών αλλά παρατηρούνται γενικότερα χρήσιμα στοιχεία και παραδείγματα διαφόρων μελετών αξιολόγησης και μεθοδολογιών, που χρησιμοποιούνται σε παρόμοιες μελέτες και άλλων βιομηχανιών αναψυχής, όπως οι

τέχνες, η πολιτιστική κληρονομιά, ο πολιτισμός, και ο αθλητισμός (Wavell et al.,2002).

Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, έχει πολλαπλώς και ποικιλοτρόπως καταγραφεί η ανάγκη για την εκτίμηση της αξίας και των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης, άμεσα στους μεμονωμένους χρήστες αλλά και σε ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες (Poll, 2014). Ειδικότερα οι επιδράσεις της πληροφόρησης στις υπηρεσίες πληροφόρησης χαρακτηρίζονται ως άμεσες ή μακροπρόθεσμες και στοχευμένες ή μη (σύμφωνα με την στοχοθεσία και δυναμική των συστημάτων στα οποία εντάσσονται). Πρέπει επίσης να σημειωθεί το γεγονός ότι οι υπηρεσίες πληροφόρησης παράγουν διαφορετικές επιδράσεις ανάλογα με τις ομάδες κοινού στις οποίες απευθύνονται. Ένας ενδεικτικός διαχωρισμός των επιδράσεων στις υπηρεσίες πληροφόρησης μπορεί να είναι ο ακόλουθος:

- Επιδράσεις υπηρεσιών πληροφόρησης σε ατομικό επίπεδο στους χρήστες, ενδεικτικά αναφέρονται οι παρακάτω:

1. Προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη
2. Βελτίωση ποιότητας ζωής
3. Έρευνα
4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση
5. Ανοχή στη διαφορετικότητα και σεβασμός

- Επιδράσεις στους εργαζόμενους στις υπηρεσίες πληροφόρησης και στις συγγενείς με την πληροφόρηση επαγγελματικές ομάδες:

- 1) ανάπτυξη αποδεικτικής (ή με βάση δεδομένα) επαγγελματικής πρακτικής, για παράδειγμα, η χρήση υπηρεσιών πληροφόρησης επιδρά στην ενσωμάτωση τεκμηριωμένων πρακτικών για την λήψη κλινικών αποφάσεων στον ιατρικό τομέα,
- 2) ενσωμάτωση στόχων, ανάπτυξη επαγγελματιών στους οργανωτικούς και διοικητικούς σκοπούς των υπηρεσιών πληροφόρησης και ενδυνάμωση της επαγγελματικής κοινωνικοοικονομικής τοποθέτησης (Wavell et al.,2002).

- Κοινωνικοοικονομικές επιδράσεις υπηρεσιών πληροφόρησης (social capital). Αυτός ο τύπος επιδράσεων χρήζει ιδιαίτερης σημασίας και επηρεάζει καθοριστικά (Wavell et al.,2002):

- 1) Την κοινωνική ζωή παρέχοντας πρόσβαση σε έναν σημαντικό εύρος πληροφοριών και φέρνοντας σε επαφή και αλληλεπίδραση διαφορετικές κατηγορίες χρηστών μέσω των κοινωνικών δικτύων.
- 2) Την συμμετοχή στην εκπαίδευση και την πληροφόρηση, η οποία παρέχεται με πολλούς τρόπους και μέσω πολλών πηγών πρόσβασης σε επιστημονικές βάσεις δεδομένων και ενισχύει την δια βίου εκπαίδευση σε ενήλικες και νεαρά άτομα.
- 3) Την ενδυνάμωση της πολιτιστικής ταυτότητας όλων των κατηγοριών των πληθυσμών και των χρηστών των υπηρεσιών πληροφόρησης.
- 4) Την ανάπτυξη, βελτίωση και ενημέρωση των κοινοτήτων μέσω προγραμμάτων διαφόρων θεματικών.
- 5) Την προσωπική ανάπτυξη μέσω του πολυποίκιλου ρόλου του οργανισμού πληροφόρησης ως μέρος συνάντησης.
- 6) Τη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς οι υπηρεσίες πληροφόρησης αποτελούν σημεία συνάντησης εκπαιδευτικών, ερευνητικών, επιστημονικών και ποικίλων άλλων δραστηριοτήτων και συμβάλλουν ενεργά στην προβολή του πολιτισμού και της εκπαίδευσης στην κοινωνία.

Η ανάγκη μέτρησης των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης προέρχεται από ένα γενικό κλίμα διαφάνειας και ευθύνης ενδιαφερόμενων φορέων προς όλους τους οργανισμούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα (Wavell et al.,2002). Συνεπώς, η ανάγκη για λογοδοσία επεκτείνεται στις αποδόσεις ιδιωτικών ή/και δημόσιων επενδύσεων(value for money), ιδιαίτερα υπό το πρίσμα της διεθνούς οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008 (Kostagiolas et al, 2011). Ο κοινωνικός αντίκτυπος των υπηρεσιών πληροφόρησης και συγκεκριμένα των Μουσείων έχει ερευνηθεί και έχει αποτυπωθεί η σημαντική επίδρασή τους κυρίως ως προς τις παρακάτω κατευθύνσεις (RCMG, 2000; MORI polls,1999 & 2001; Dodd & Sandell, 2001):

- Απόκτηση γνώσεων (Acquisition of skills)
- Προσπάθεια νέων εμπειριών (Trying new experiences)
- Αύξηση εμπιστοσύνης και αυτό-εκτίμησης (Increased confidence and self-esteem Changed or challenged attitudes)
- Αλλαγή ή αμφισβήτηση τάσεων (Changed or challenged attitudes)

- Ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της πολιτιστικής συνείδησης, της επικοινωνίας και της μνήμης (Developing creativity, cultural awareness, communication and memory)
- Παροχή υποστήριξης σε εκπαιδευτικά μαθήματα (Providing support for educational courses).

2.3 Μεθοδολογίες για την εκτίμηση

Σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία ποικίλες μελέτες έχουν επιδιώξει να ποσοτικοποιήσουν τις εισροές και εκροές των δαπανών και τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιούνται από τις δημόσιες βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένου και του προσωπικού (Arts Council England, 2014 ; IBRC, 2007).

Η έρευνα και μελέτη των δαπανών των βιβλιοθηκών με τη χρήση συχνά πολλαπλασιαστών για την εκτίμηση της αξίας των μελλοντικών εξόδων στην τοπική κοινωνία λειτουργεί ως καθοριστικός παράγοντας απόδειξης της ύπαρξης των βιβλιοθηκών. Ωστόσο λαμβάνονται υπόψη δύο περιπτώσεις εξόδων:

- Έμμεσες επιδράσεις (indirect impacts): Οι δαπάνες πραγματοποιούνται από τους προμηθευτές προκειμένου να εκπληρώσουν την οργανική στοχοθεσία των Υπηρεσιών Πληροφόρησης.
- Προκαλούμενες επιδράσεις (induced impacts): Οι δαπάνες πραγματοποιούνται από το προσωπικό των δημοσίων βιβλιοθηκών και από τους προμηθευτές.

Πρόσφατες έρευνες στην Αμερική αποδεικνύουν ότι οι βιβλιοθήκες αποτελούν απαραίτητο και ζωτικό στοιχείο στις τοπικές κοινωνίες (Arts Council England, 2014).

Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- Σύμφωνα με το (Indiana Business Research Center, 2007) έχει υπολογιστεί πως προσφέρθηκαν 216 εκατομμύρια δολάρια στην οικονομική δραστηριότητα της τοπικής κοινωνίας από τα έξοδα της βιβλιοθήκης .
- Η (Northstar Economics, 2008) αναφέρει την οικονομική συνεισφορά των βιβλιοθηκών σε κοινωνικό και τοπικό επίπεδο στο ποσό των 753 εκατομμυρίων δολαρίων.

- Η (SGS Economics and Planning, 2013) εκτιμάει οικονομικά οφέλη 3.180 (Australian AUD) για την Australian Library and Information Association.
- Η (Carnegie Mellon University, 2006) εκτιμάει ως οικονομική παραγωγή 63 εκατομμύρια δολάρια αφαιρώντας αντίστοιχα 28 εκατομμύρια δολάρια, τα οποία διανεμήθηκαν στον τομέα των υπηρεσιών προς τον πληθυσμό.

Προσεγγίσεις και έρευνες αντίστοιχου περιεχομένου έχουν πραγματοποιηθεί και στην Αγγλία (Arts Council England, 2014):

- Το (ERS, 2012) ισχυρίζεται ότι οι βιβλιοθήκες υποστήριξαν 1.296 θέσεις εργασίας στη Σκωτία, 596 στην Ουαλία και 327 αντίστοιχα στη νότια Ιρλανδία (επιπροσθέτως με την άμεση απασχόληση).
- Το (Arup Economics + Planning, 2009) σε σχετική έρευνα αναφέρονται στην οικονομική αξιολόγηση της βιβλιοθήκης του Birmingham για το έτος 2009 όπου και αποδόθηκαν κέρδη 84,4 εκατομμύρια δολάρια και 10,9 εκατομμύρια δολάρια δαπάνες για περίοδο 30 χρόνων (στην συγκεκριμένη περίπτωση αναφοράς). Για την πόλη του Birmingham έχουν διατυπωθεί αρκετές μελέτες όσον αφορά την εκτίμηση των οικονομικών επιδράσεων σε ευρύτερο κοινωνικοοικονομικό επίπεδο (BOP, 2009) ; (BOP, 2011) ; (BOP, 2013). Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων προσδοκιών αναφέρεται για τη νέα βιβλιοθήκη όπου και οι εκτιμήσεις υπολογίζονταν στη δημιουργία 6.000 θέσεων εργασίας για τα επόμενα 10 χρόνια (BOP, 2011, η οποία με την σειρά της προσδοκά να επιστρέψει στην τοπική κοινωνία και στις τοπικές επιχειρήσεις προστιθέμενη αξία 6 εκατομμύρια δολάρια.

2.4 Εκτίμηση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών

Δεδομένου ότι οι παραδοσιακές μετρήσεις για την εκτίμηση της οικονομικής συνεισφοράς μιας βιομηχανίας, δεν είναι κατάλληλες στο πλαίσιο των δημοσίων βιβλιοθηκών, οι ερευνητές έχουν χρησιμοποιήσει έναν αριθμό διαφορετικών μεθόδων για την ποσοτικοποίηση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών. Ωστόσο η πλειοψηφία των τεχνικών εκτίμησης έχει επικεντρωθεί στην δημιουργία μιας συνολικής εικόνας για τις επιδράσεις (impacts) και την απόδοση των επενδύσεων

(return on investment). Όμως αποδίδεται ελάχιστη προσοχή στο πώς οι κεντρικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών, οι πληροφοριακές πηγές και οι κτηριακές εγκαταστάσεις δημιουργούν και παράγουν αυτή την αξία, εκτός από ορισμένες μελέτες που εστιάζουν σε συγκεκριμένες υπηρεσίες (Arts Council England, 2014).

Σύμφωνα με την βιβλιογραφική επισκόπηση σε διεθνές επίπεδο, η εκτίμηση της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών αποσαφηνίζεται με την απόδοση και κατανόηση ορολογιών και μεθοδολογιών έρευνας (Bawden et al., 2009) όπως η οικονομική αξία, η εκτίμηση των επιδράσεων και η μέτρηση / αξιολόγηση της παρεχόμενης και προστιθέμενης αξίας στο ευρύτερο περιβάλλον. Σ' έναν ιδανικό κόσμο, κάθε υπηρεσία της βιβλιοθήκης θα επιθυμούσε να επαληθεύσει και να δικαιολογήσει τις δραστηριότητες και εργασίες της, με την επίδειξη της «πραγματικής αξίας» των παραπάνω στους χρήστες και πελάτες της με ρεαλιστικούς οικονομικούς όρους (Bawden et al., 2009). Με αυτό τον τρόπο θα μπορούσε να αποδοθεί μια πραγματική εκτίμηση οφέλους – κόστους (Bawden et al., 2009).

Όπως έχει επισημανθεί για την ύπαρξη μελετών σε συγκεκριμένες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών (Arts Council England, 2014) στη συνέχεια αναφέρονται ενδεικτικά κάποια παραδείγματα. Οι (Morris, Sumsion and Hawkins, 2002) προσπάθησαν να εκτιμήσουν την αξία της υπηρεσίας του δανεισμού βιβλίων, των βρετανικών δημοσίων βιβλιοθηκών σχετικά με τις εκτιμήσεις τους για την αξία και το παραγόμενο όφελος που συνεπάγεται η υπηρεσία του δανεισμού. Η τυπική τιμή που αναφέρεται είναι 8% της αγοραστικής τιμής των βιβλίων.

Η British Library χρησιμοποίησε μια παραλλαγή της ενδεχόμενης αξιολόγησης, η οποία έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Οικονομικών της Μ. Βρετανίας για την εκτίμηση της αξίας των υπηρεσιών των εθνικών βιβλιοθηκών της, τόσο για τα άμεσα όσο και για τα έμμεσα οφέλη για τη χώρα. Ως μεθοδολογία για την έρευνα χρησιμοποιήθηκαν ερωτηματολόγια ικανοποίησης χρηστών με κεντρικό άξονα ερωτημάτων (British Library, 2004):

- Εναλλακτικές επιλογές σε περίπτωση που οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών δεν ήταν διαθέσιμες στο κοινό.
- Εκτίμηση των δαπανών και πιθανά οικονομικά κόστη.
- Τα αποτελέσματα της έρευνας απέδειξαν ότι οι British Libraries παράγουν αξία στην κοινωνία σε ποσοστό 4 φορές το κόστος του (British Library, 2004).

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η μελέτη της (Netherlands Museums Association, 2011), η οποία διακρίνει για τα μουσεία και τις Υπηρεσίες Πληροφόρησης γενικότερα πέντε βασικές αξίες:

- Συλλεκτική Αξία (Collection Value): Κοινωνικά ζητήματα, όπως η απόκτηση, διάθεση, διαχείριση και ψηφιοποίηση του υλικού καθώς και τα προφίλ των επισκεπτών. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη σύμπραξη συμμαχιών με άλλα μουσεία, βιβλιοθήκες, αρχεία, και πολιτιστικούς φορείς
- Συνδετική Αξία (Connecting Value): Συμπεριλαμβάνει θέματα όπως η συμμετοχή των πολιτών, η εθελοντική πολιτική, ο εκδημοκρατισμός, η κοινωνική συνοχή, οι εθελοντικές οργανώσεις, οι υπηρεσίες οργανισμών και τα κοινωνικά και επαγγελματικά δίκτυα
- Εκπαιδευτική Αξία (Educational Value): Είναι άμεσα συνδεδεμένη με εκπαιδευτικές πολιτικές και θέματα όπως ο βαθμός στον οποίο το εκπαιδευτικό σύστημα ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, η εκπαίδευση ενηλίκων, η δια βίου μάθηση, η ανάπτυξη ταλέντων, η τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας, η πολιτική ένταξης, και η οικονομία της γνώσης. Δίνεται έμφαση σε πιθανές συμμαχίες με όλες τις μορφές εκπαίδευσης από δημοτικά σχολεία μέχρι και ακαδημαϊκά ιδρύματα
- Εμπειρική Αξία (Experience Value): Προϋποθέτει μια σχέση με πολιτικές αναψυχής, πολιτικές πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης, συμπεριλαμβανομένων και ζητημάτων, όπως η χαλάρωση και η φροντίδα της ψυχικής υγείας.
- Οικονομική Αξία (Economic Value): Αφορά την οικονομική πολιτική, προβολή και εξωστρέφεια των υπηρεσιών πληροφόρησης και τον σχεδιασμό των πόρων σχετικά με το marketing και τον τουρισμό, την ανάπτυξη της περιοχής και την ποιότητα ζωής. Αυτή η εμπορική αξία στοχεύει σε συνεργασίες με αρχιτέκτονες, ξενοδοχειακές, τουριστικές και ψυχαγωγικές οργανώσεις και επιχειρήσεις

Στην Ελλάδα αξιόλογο παράδειγμα αποτελεί η δημιουργία του Δικτύου Οικονομικών Βιβλιοθηκών (ΔΙ.Ο.ΒΙ.). Το Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών ΔΙ.Ο.ΒΙ. (H.E.L.I.N. Hellenic Economic Library Network) σχηματίστηκε το 2012 από Βιβλιοθήκες και Κέντρα Πληροφόρησης πανεπιστημίων, τραπεζικών ιδρυμάτων, ερευνητικών και κυβερνητικών φορέων της Αττικής που διαθέτουν συλλογές, πηγές και υπηρεσίες

πληροφόρησης σχετικές με την οικονομική επιστήμη και αριθμεί 9 μέλη – βιβλιοθήκες (θα αναλυθούν στη συνέχεια). Ωστόσο, η συνεργασία του ΔΙ.Ο.ΒΙ. παρουσιάζει μια ιδιαιτερότητα, η οποία είναι απαραίτητο να επισημανθεί. Η ιδιαιτερότητα του εγχειρήματος έγκειται στο ότι ο «μόνος» κοινός τόπος των συνεργαζόμενων οικονομικών βιβλιοθηκών είναι το θέμα που πραγματεύονται, δηλαδή η οικονομία. Οι συνήθεις κατηγοριοποιήσεις (και επομένως συνεργασίες βιβλιοθηκών) εδράζονταν σε περισσότερα κοινά σημεία, όπως για παράδειγμα, η ομαδοποίηση με βάση τη διοικητική εξάρτηση, την αποστολή, την κοινότητα των χρηστών ή την ομοιότητα των συλλογών. Με βάση αυτά τα κριτήρια η τυπολογία των βιβλιοθηκών αναφέρεται σε ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, σε δημοτικές και δημόσιες, σχολικές, νοσοκομειακές, ερευνητικές κ.λπ. ενώ οι συνεργασίες τους έχουν συνήθως βάση την κοινή διοικητική εξάρτηση των βιβλιοθηκών, π.χ., από Πανεπιστήμια, Δήμους, Νοσοκομεία κ.λπ. Για την εξυπηρέτηση όλων των παραπάνω προτείνονται οι εξής δράσεις (Τσιμπόγλου, 2011):

1. Συλλογικός Κατάλογος Βιβλιοθηκών. Η ένταξη στο Συλλογικό Κατάλογο (Ακαδημαϊκών) Βιβλιοθηκών των μη ενταγμένων βιβλιοθηκών του ΔΙ.Ο.ΒΙ., η ενημέρωση του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών (ΕΚΤ) και η ένταξή τους στα αντίστοιχα Δίκτυα διαδανεισμού.
2. «Ask a librarian – Networked». Δημιουργία υπηρεσιών «ρωτήστε ένα βιβλιοθηκονόμο» σε κάθε βιβλιοθήκη του ΔΙ.Ο.ΒΙ. και στη συνέχεια τεχνική και θεσμική διασύνδεση των επιμέρους υπηρεσιών για πρόσβαση των ενδιαφερόμενων χρηστών. Στόχος η διεύρυνση της θεματικής κάλυψης, η ένταση της χρήσης (κοινή προώθηση της ενοποιημένης υπηρεσίας) η αξιοποίηση του βάθους και της συμπληρωματικότητας του «ενοποιημένου τεχνογνωσιακού κεφαλαίου».
3. Δημιουργία Ενιαίας Διαδικτυακής Θύρας του ΔΙ.Ο.ΒΙ. με παρουσίαση και περιγραφή των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους χρήστες.
4. Data stewardship – Digital curation. Η ιδιαιτερότητα των βιβλιοθηκών του ΔΙ.Ο.ΒΙ. έγκειται στη συνεχή παραγωγή ή ανάγκη επεξεργασίας μεγάλων όγκων οικονομικών δεδομένων σε τακτική βάση, επί σειρά ετών. Η υιοθέτηση κοινών προτύπων είναι απαραίτητη για τη δυνατότητα σύγκρισης και επαναξιοποίησης από τρίτους αυτών των δεδομένων και στη συνέχεια η Δημιουργία Αποθετηρίων (οικονομικών) δεδομένων για την πρόσβαση των χρηστών. Τεχνική συνδρομή σε μια τέτοια προσπάθεια μπορεί να αναζητηθεί από το πανευρωπαϊκό πρόγραμμα «Open

Aireplus 2020», όπου συμμετέχουν περισσότεροι από 40 ευρωπαϊκοί οργανισμοί με συντονισμό από το Τμήμα Πληροφορικής του ΕΚΠΑ. Κεντρικό ρόλο στην εξασφάλιση της διατήρησης και διευκόλυνση της πρόσβασης έχει επίσης και η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος με τη μελλοντική συμβολή της στην *εσαεί διατήρηση, αναβάθμιση και εξασφάλιση προσβασιμότητας στη διαχείριση δεδομένων*, αρχίζοντας από την επιμέλεια δεδομένων (Data stewardship) και την ψηφιακή επιμέλεια (data curation).

5. Διεξαγωγή κοινής Έρευνας για την προσέλκυση δυνητικών χρηστών, των μη εισέτι χρηστών. Εντοπισμός, ταυτοποίηση αναγκών και σχεδιασμός προσδοκώμενων υπηρεσιών.

6. Σχεδιασμός κοινών προγραμμάτων παροχής Πληροφοριακής Παιδείας προς τους χρήστες των υπηρεσιών του ΔΙ.Ο.ΒΙ.

7. Ανάπτυξη ενιαίας αντίληψης και εξασφάλιση σταθερής νομικής υποστήριξης σε θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και ροής της οικονομικής πληροφορίας.

2.5 Συμπεράσματα

Η αποτίμηση της αξίας και των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης αποτελεί σημαντική ερευνητικά πρόκληση (Cruickshank et al, 2011; Poll, 2014). Η ανάγκη για την απόδοση των επιδράσεων και της οικονομικής αξιολόγησης των βιβλιοθηκών αυξάνεται συνεχώς τα τελευταία χρόνια. Καθοριστικό παράγοντα αποτελεί ο τεράστιος όγκος πληροφοριών που έχουν συλλέξει οι Υπηρεσίες Πληροφόρησης σε μια προσπάθεια καθορισμού της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των υπηρεσιών τους και της ικανοποίησης των χρηστών τους (Wavell et al., 2002).

Η κατανόηση της σημασίας της αξιολόγησης των παραγόμενων υπηρεσιών από τις βιβλιοθήκες στην ευρύτερη κοινωνία λειτουργεί ως αποδεικτική πρακτική, προκειμένου να γίνει κατανοητό τί λειτουργεί και γιατί στον κάθε οργανισμό και πώς αυτό σχετίζεται με τους διοικητικούς και οργανωτικούς σκοπούς και στόχους του (Wavell et al., 2002).

Σύμφωνα με τις έρευνες που μελετήθηκαν έχει πολλαπλώς καταγραφεί η ανάγκη για την εκτίμηση της αξίας και των επιδράσεων των Υπηρεσιών Πληροφόρησης, σε μεμονωμένους χρήστες αλλά και σε ευρύτερες ομάδες (Poll, 2014). Ωστόσο πρόσφατες έρευνες στην Αμερική και στην Μ. Βρετανία αποδεικνύουν ότι οι

βιβλιοθήκες αποτελούν απαραίτητο και ζωτικό στοιχείο στις τοπικές κοινωνίες (Arts Council England, 2014) ενώ παράλληλα με βάση την βιβλιογραφική επισκόπηση έχουν γίνει προσπάθειες και για την αποσαφήνιση βασικών όρων και μεθοδολογιών έρευνας. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναζήτηση της «πραγματικής αξίας» των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών με την απόδοση ρεαλιστικών και οικονομικών όρων, αποδίδοντας με αυτό τον τρόπο μια πραγματική εκτίμηση οφέλους – κόστους (Bawden et al., 2009).

3ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

3. Παράδειγμα αλγορίθμων υπολογισμού οικονομικής αξίας βιβλιοθηκών

3.1 Εισαγωγή

Η διαδικασία δημιουργίας υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας από τον επιστήμονα της πληροφόρησης απαιτεί από τον διαχειριστή της πληροφορίας να λειτουργεί ως επιχειρηματίας που βρίσκει ευκαιρίες για να προσθέσει αξία, προσδιορίζοντας έτσι πού επενδύει τα χρήματα ο οργανισμός. Ωστόσο πρέπει να θέσει τα πλαίσια των υπηρεσιών που επιθυμεί να προσφέρει, προσδιορίζοντας:

- Ποιο είναι το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα
- Ποιες γνώσεις και πληροφορίες χρειάζονται για την επίτευξη του αποτελέσματος,
- Ποιες επιλογές πρέπει να γίνουν για να αναδειχθούν οι υπηρεσίες και η προστιθέμενη αξία τους

Πώς περιγράφουν οι πελάτες τις υπηρεσίες ως πρωτότυπες (brand) αξίες

- Πώς επικοινωνούνται οι πρωτότυπες (brand) αξίες για να γίνουν αντιληπτές στο στοχευμένο ακροατήριο
- Πώς περιγράφεται η προστιθέμενη αξία των υπηρεσιών που παρέχονται και πώς η βιβλιοθήκη συνδράμει στην επιτυχία του οργανισμού
- Πώς μετράται η αποδοχή των πελατών για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Για να παρέχει όμως η βιβλιοθήκη υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας πρέπει να γνωρίζει τους δυνητικούς πελάτες της. «Ποιοι είναι οι δυνητικοί πελάτες»,

«Ποιοι είναι οι πελάτες σήμερα και γιατί» Αν η απάντηση στην πρώτη ερώτηση είναι «οποιοσδήποτε», τότε η απάντηση στη δεύτερη ερώτηση είναι «δεν γνωρίζω» (Hendriks, 2006). Η βιβλιοθήκη λοιπόν πρέπει να κατηγοριοποιήσει τους χρήστες των υπηρεσιών της για να προσδιορίσει ποιοι σχετίζονται με την επιστροφή της επένδυσης (ROI). Οι πιθανοί πελάτες σε μία επιχείρηση μπορούν να είναι: 1. οι εργαζόμενοι που χρησιμοποιούν την πληροφορία για δικό τους όφελος, 2. οι εργαζόμενοι που λαμβάνουν οδηγίες και τις χρησιμοποιούν προς όφελος τους, αλλά και για να προσδώσουν ιδιαίτερο τόνο στην εργασία τους, 3. οι εργαζόμενοι που πρέπει να συνδυάσουν τις πηγές πληροφοριών για να μπορέσουν να εκτελέσουν τα επαγγελματικά τους καθήκοντα, έχοντας αντίκτυπο στην ποιότητα, αξιοπιστία, επικαιρότητα της πληροφορίας, 4. οι εργαζόμενοι που βρίσκουν τις πληροφορίες σε πολλές πηγές, τις συνδυάζουν, αλλά και αναζητούν συμβουλευτική πριν καταλήξουν σε συμπεράσματα που επηρεάζουν την εργασία τους. Από τις πιο πάνω κατηγορίες πελατών οι δύο τελευταίες προσθέτουν αξία στη χρήση των υπηρεσιών πληροφόρησης. Αυτά τα παραδείγματα κατηγοριοποίησης χρηστών παρέχουν υπηρεσίες που δημιουργούν προστιθέμενη αξία. (Hendriks, 2006)

Η απόδοση των επενδύσεων και οι ενδεχόμενες προσεγγίσεις αποτίμησης προσφέρουν μια πολύ συγκεκριμένη προσέγγιση για την αξιολόγηση των βιβλιοθηκών από οικονομική άποψη. Δεδομένου ότι το τελικό αποτέλεσμα είναι αριθμητικό, η μέτρηση της αξίας των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών αποτελεί ένα αρκετά σύνθετο θέμα. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στις παραπάνω μελέτες εστιάζει πολύ στην αρχή της αξίας των βιβλιοθηκών σε χρήση από συγκεκριμένους χρήστες. Στην πραγματικότητα οι εκτιμήσεις βασίζονται στα ακόλουθα:

- Στον υπολογισμό του πραγματικού συνολικού κόστους της υπηρεσίας.
- Στον υπολογισμό των οικονομικών εσόδων συμπεριλαμβανομένου και του χρόνου χρήσης και πρόσβασης στη βιβλιοθήκη.
- Στην αξιολόγηση της συνολικής απόδοσης (αντιληπτή αξία) έναντι του πραγματικού κόστους

3.2 American Library Association (A.L.A.)

Οι βιβλιοθήκες παρέχουν ανεκτίμητες υπηρεσίες στις κοινότητες που εξυπηρετούν, ενώ μοιράζονται μερικές βασικές αρχές που διέπουν τις υπηρεσίες τους. Αυτές οι βασικές αρχές αποτελούν το θεμέλιο που καθιστά τις βιβλιοθήκες δημόσιο αγαθό (Arts Council England, 2012):

- Οι βιβλιοθήκες παρέχουν ίση πρόσβαση στην πληροφόρηση για όλες τις κοινωνικές και ηλικιακές ομάδες.
 - Προάγουν την διά βίου μάθηση και εκπαίδευση.
 - Διατηρούν τον πολιτισμό και την εθνική και τοπική ιστορία στις μελλοντικές γενιές.
- Σε περιόδους οικονομικής δυσπραγίας, οι Αμερικανοί εξαρτώνται από τις βιβλιοθήκες τους. Ωστόσο έχει παρατηρηθεί μια αύξηση στην κυκλοφορία και χρήση των εγκαταστάσεων κατά τη διάρκεια δύσκολων οικονομικών περιόδων. Οι υπηρεσίες που παράγουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες στους χρήστες τους είναι οι ακόλουθες:

- ❖ Δανεισμός (Library loans)
- ❖ Διαδανεισμός (Interlibrary loans)
- ❖ Υποστήριξη χρηστών (User information support)
- ❖ Εκπαίδευση χρηστών (User education)
- ❖ Αναγνωστήριο για ενήλικες και παιδιά (Reading room operation)
- ❖ Δωρεάν πρόσβαση στο διαδίκτυο (Internet access)
- ❖ Υπηρεσίες σε Α.Μ.Ε.Α. (Services to people with disabilities)
- ❖ Χρήση εξοπλισμού (Use of equipment by library users)
- ❖ Φωτοτύπηση (Photocopies)
- ❖ Ηλεκτρονική αναζήτηση (E-research)
- ❖ Εκπαιδευτικά προγράμματα σε παιδιά και ενήλικες

Στη συνέχεια μελετώντας τις εκθέσεις της American Library Association είναι εμφανής η αύξηση των χρηστών που επισκέπτονται τις βιβλιοθήκες δεδομένου ότι σημειώθηκε αύξηση 8% το 2008 σε σχέση με το 2006 (American Library Association, 2011). Όσον αφορά τις δημόσιες βιβλιοθήκες έχει παρατηρηθεί αύξηση των επισκέψεων του κοινού σε σχέση με τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες (American Library Association, 2009). Αυτό το γεγονός δικαιολογείται διότι ο αριθμός του

προσωπικού των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών έχει μειωθεί πολύ περισσότερο σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό βιβλιοθηκονόμων που εργάζονται στις δημόσιες βιβλιοθήκες. Αυτό συνεπάγεται και την περικοπή του ωραρίου λειτουργίας των αντίστοιχων πολιτιστικών ιδρυμάτων. Δηλαδή η αύξηση της χρήσης των υπηρεσιών των δημόσιων βιβλιοθηκών έχει καταγραφεί 57,7% σε 265 βιβλιοθήκες ενώ αντίστοιχα στις ακαδημαϊκές 29,3% σε 48 βιβλιοθήκες. Ένας ακόμη λόγος της μεγαλύτερης επισκεψιμότητας των δημόσιων βιβλιοθηκών είναι το εύρος των χρηστών τους (παιδιά, μαθητές, φοιτητές, άνεργοι,

άστεγοι, πολίτες κάθε επιστημονικής βαθμίδας) ενώ οι πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες κυρίως εξυπηρετούν φοιτητές (προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς), καθηγητές και ερευνητές. Ένα άλλο παράδειγμα αποτελεί η έρευνα που πραγματοποιήθηκε τον Ιανουάριο του 2009 στις δημόσιες βιβλιοθήκες της Ουάσινγκτον και παρατηρήθηκε αύξηση 7,5% στους τακτικούς χρήστες και 20,2% στις ηλεκτρονικές επισκέψεις ενώ οι χρήστες του διαδικτύου εντός βιβλιοθήκης αυξήθηκαν κατά 13,8% (Rooney – Browne, 2009).

Η A.L.A. στο πλαίσιο εκτίμησης της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών παρέχει τη χρήση ενός εργαλείου υπολογισμού http://www.ala.org/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/makingthecase/library_calculator όπου εισάγοντας τα στοιχεία χρήσης ανά υπηρεσία, εξάγει αυτόματα σε ποσοτική μορφή την αξία χρήσης σύμφωνα με τα στοιχεία για το κόστος των βιβλιοθηκών, τα οποία προέρχονται από την Massachusetts Library Association.

ALA American Library Association

ALA ALA Connect Contact ALA Give ALA Join/Renew Login

Google™ Custom Search Search

Committees Divisions Offices Round Tables Publications Related Contact Congress Feedback

You are at: ALA.org » ADVOCACY » Advocacy & Legislation » Resources (Old Advocacy U) » Advocating in a Tough Economy Toolkit » Making the Case » Library Value Calculator

Library Value Calculator

How valuable is your local library? Use this handy Library Value Calculator, created by the [Massachusetts Library Association](#).
Value of Your Library Use

Input Your Use	Library Materials & Services	Value of Your Use
	Adult Books Borrowed	\$0.00
	YA Books Borrowed	\$0.00
	Childrens Books Borrowed	\$0.00
	Audiobooks Borrowed	\$0.00
	Interlibrary Loan Requests	\$0.00

Issues

- Access
- Broadband & E-Rate
- Copyright
- Diversity
- Ebooks
- Filters & Filtering
- First Amendment, Intellectual

News and Highlights

I Love Libraries

Visit ALA's website for the public.
<http://lovelibraries.org/>

Share Your Advocacy Tips

How is your library advocating in these tough economic times? [Tell us your story!](#)

Εικόνα 12: American Library Association Toolkit 1/2

Broadband & E-Read		Adult Books Borrowed	\$0.00
Copyright		YA Books Borrowed	\$0.00
Diversity		Childrens Books Borrowed	\$0.00
Ebooks		Audiobooks Borrowed	\$0.00
Filters & Filtering		Interlibrary Loan Requests	\$0.00
First Amendment, Intellectual Freedom & Civil Liberties		eBooks Downloaded	\$0.00
Federal Funding		Magazines Read	\$0.00
Government Information		Newspapers Read	\$0.00
International Issues		Movies Borrowed	\$0.00
Literacy		CDs Borrowed	\$0.00
Privacy & Surveillance		Music Downloaded	\$0.00
Professional Ethics			
Legislative Action Center		Meeting Room Use (per hour)	\$0.00
Online Learning		Adult Program Attended	\$0.00
Public Awareness		Young Adult Program Attended	\$0.00
Public Policy		Childrens Program Attended	\$0.00
State & Local Resources		Museum Passes Borrowed	\$0.00
		Computer Use (per hour)	\$0.00
		Database Searches	\$0.00
		Reference Assistance	\$0.00

Share this page: [Facebook](#) [Twitter](#) [LinkedIn](#)

Share Your Advocacy Tips

How is your library advocating in these tough economic times? [Tell us your story!](#)

Press Center

Information for the media on the role of libraries in tough economic times. [View press kit](#)

ACRL Advocacy Resources

Tools to help you articulate the value of academic and research libraries. [Find out more...](#)

Slow Economy Fuels Surge in Library Use

Media coverage of libraries' role during the current economic crisis. [View here.](#)

Εικόνα 13: American Library Association Toolkit 2/2

Αναλυτικότερα εμφανίζονται τα στοιχεία για το κόστος των υπηρεσιών της βιβλιοθήκης, τα όποια προέρχονται από το Massachusetts Library Association σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

www.swissarmylibrarian.net/librarycalculator/valuecalc_costs.html

Library Use Value Calculator

Explanations of Values

The cost figures for library services were derived by the [Massachusetts Library Association](#) based on the table below:

Library Service	Value of Service	Based On
Adult Books Borrowed	\$17.00	Amazon.com average price
Young Adult Books Borrowed	\$12.00	Amazon.com average price
Children Books Borrowed	\$17.00	Amazon.com average price
Audiobooks Borrowed	\$9.95	Audible.com download average
Interlibrary Loan Requests	\$25.00	Amazon.com average price plus shipping
eBooks Downloaded	\$15.00	Estimated B&N/Amazon average
Magazines Read	\$5.00	Estimated purchase price average
Newspapers Read	\$9.50	Boston Globe subscription (outside city)
Movies Borrowed	\$4.00	Estimated Netflix average
CDs Borrowed	\$9.95	iTunes download album average
Music Downloaded	\$1.00	iTunes download song average
Meeting Room Use (per hour)	\$25.00	Estimated value
Adult Programs Attended	\$15.00	Entertainment/program admission fee - estimated average per adult
Young Adult Programs Attended	\$12.00	Entertainment/program admission fee - estimated average per youth
Children's Programs Attended	\$7.00	Entertainment/program admission fee - estimated average per child
Museum Passes Borrowed	\$20.00	Museum admission fee - estimated average for two adults
Computer Use (per hour)	\$12.00	FedEx/Kinkos price
Database Searches	\$19.95	Average cost for online article search
Reference Assistance	\$7.00	Average library cost

Εικόνα 14: Επεξήγηση όρων απόδοσης οικονομικής αξίας

Το Project Outcome δημιουργήθηκε από τον PLA president Carolyn Anthony (former director, Skokie Public Library) το 2013, ο οποίος καθιέρωσε έναν τρόπο μέτρησης των επιδόσεων (Performance Measurement Task Force), με στόχο την τυποποίηση της μέτρησης και της αποτελεσματικότητας των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών με την

χρήση των στατιστικών στοιχείων. Το εργαλείο υπολογισμού οικονομικής αξίας της A.L.A. δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του Project Outcome και παρέχεται δωρεάν. Ο βασικός του σχεδιασμός στοχεύει να βοηθήσει τις δημόσιες βιβλιοθήκες να κατανοήσουν και να διαμοιραστούν τις επιδράσεις βασικών υπηρεσιών και προγραμμάτων που παρέχονται από τις αυτές μέσω κατανοητών ερευνών, διαδικασιών μέτρησης και ανάλυσης των στατιστικών στοιχείων των βιβλιοθηκών. Δεδομένου ότι πολλές βιβλιοθήκες συλλέγουν σημαντικές πληροφορίες από τις υπηρεσίες και τα προγράμματα που παρέχουν στο κοινό τους, δεν έχουν την ευκαιρία να αναδείξουν τα οφέλη που παρέχουν στις κοινότητες που εξυπηρετούν μέσω εκπαιδευτικών, ερευνητικών προγραμμάτων, διαλέξεων, σεμιναρίων και άλλων υπηρεσιών προβολής του πολιτιστικού τους αποθέματος. Το Project Outcome βοηθάει τις βιβλιοθήκες να μετρήσουν την γνώση, την εμπιστοσύνη, την εφαρμογή και την ευαισθητοποίηση των ακόλουθων βασικών τομέων των βιβλιοθηκών:

- Συμμετοχή στην κοινωνία και στις επιμέρους κοινότητες
- Ψηφιακή Μάθηση
- Οικονομική Ανάπτυξη
- Γνωριμία με την παιδική ηλικία
- Εργασιακές ικανότητες
- Καλοκαιρινή ανάγνωση
- Προώθηση της έρευνας και της καινοτομίας

Στη συνέχεια παρουσιάζονται οι μελέτες περίπτωσης που έχουν πραγματοποιηθεί το 2017 στο πλαίσιο του Project Outcome Case Studies.

- Using Project Outcome with Summer Library Program to Track Impact Across Time and Strengthen Championship
Appleton Public Library, WI
- Using Project Outcome with Summer Reading and Digital Literacy Programs to Support Partnership Development and Expand Services at a Small Library
Burnsville Public Library, WV
- Using Project Outcome with Business Development and Job Skills Programs to Deepen Partnerships, Improve Services, and Increase Library Championship
Pima County Public Library, AZ
- Using Project Outcome with Storytime and Teen Programs to Improve Programming and Better Meet Community Needs

Plano Public Library, TX

- Using Project Outcome with Digital Literacy Programs and Online Training Services to Improve Programming, Inform Resource Investment, and Sustain Partnership

Thomas Crane Public Library, MA

3.3 Άλλα παραδείγματα ή σχετική βιβλιογραφία

Τα τελευταία χρόνια, μια εναλλακτική λύση έχει προκύψει για τους οργανισμούς που δεν έχουν άμεση πρόσβαση στην έρευνα της Επιτροπής. Ορισμένοι οργανισμοί έχουν δημιουργήσει «toolkits» για να βοηθήσουν τον πολιτιστικό τομέα να μετρήσει την οικονομική του αξία. Σχετικά με αυτή τη διαδικασία υπάρχουν (Arts Council England, 2012):

- 1) οδηγοί, οι οποίοι προσφέρουν λεπτομερείς οδηγίες και συμβουλές σχετικά με τη διεξαγωγή μιας τέτοιας μελέτης και
- 2) online αριθμομηχανές που εκτελούν μαθηματικούς υπολογισμούς αυτόματα, σε δεδομένα που εισάγονται σε αυτά.

Ωστόσο οι απόψεις επί της ουσίας των εργαλείων «toolkits» διαφέρουν. Σύμφωνα με την πλειοψηφία των απαντήσεων σε σχετική έρευνα πολλοί από τους ερωτηθέντες στην περιπτωσιολογική μελέτη, επισημαίνουν ότι η λεπτομερή και αναλυτική μεθοδολογία μπορεί να βοηθήσει σε μια αξιόπιστη έκθεση που δίνει στον οργανισμό έμπιστα πορίσματα. Εξετάζοντας αρχικά τις τεχνικές αξιολόγησης, τα πορίσματα από προηγούμενες εκθέσεις έρευνας επισημαίνουν ότι η εκτίμηση της αξιολόγησης αποτελεί μια πολύπλοκη διαδικασία για να μοντελοποιηθεί σε μια αριθμομηχανή (toolkit) και ελλοχεύουν κίνδυνοι εάν επιχειρηθεί μόνο με αυτό τον τρόπο (Arts Council England, 2012).

3.3.1. Bolton toolkit

Το εργαλείο που σχεδιάστηκε από τον Bolton (Bolton toolkit: webarchive.nationalarchives.gov.uk/20120215211001/) και το MLA αντλεί από την

εμπειρία τους στη οργάνωση της ερευνητικής εργασίας και είναι ένας χρήσιμος οδηγός στα θέματα που καλούμαστε να διαχειριστούμε. Περιλαμβάνει το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποίησαν στην σχετική απολογιστική έρευνα τους αλλά δεν είναι ένας πιστός (κατά λέξη) οδηγός για την πραγματοποίηση ενός τέτοιου υπολογισμού.

Το εργαλείο Κοινωνικής Απόδοσης στην Επένδυση (Social return on investment SROI) βασίστηκε στην αρχιτεκτονική του σε εργαλεία έρευνας (ίσως το πιο γνωστό παράδειγμα είναι το εργαλείο West Midlands Cultural Observatory toolkit (WMCO) που επίσης περιλαμβάνει GVA και επιλογές οικονομικής επίπτωσης. Επιπλέον, η πολυπλοκότητα της διαδικασίας του SROI και το γεγονός πως διαφορετικές περιπτώσεις δεν μπορούν να συγκριθούν με επιστημονικά αποδεκτό τρόπο μεταξύ τους οδηγούν στο συμπέρασμα πως η χρήση ενός υπολογιστικού εργαλείου για το SROI δεν μπορεί να δώσει αξιόπιστα αποτελέσματα. Ο οδηγός του nef για το SROI θεωρείται ο καλύτερος τρόπος εισαγωγής στο εργαλείο. Το nef επίσης χειρίζεται το δίκτυο SROI του οποίου τα μέλη μοιράζονται πληροφορίες με παραδείγματα που χρησιμοποίησαν σε διάφορες έρευνες.

← → ↻ webarchive.nationalarchives.gov.uk/20120215211001/http://research.mla.gov.uk/evidence/view-publication.php?pubid=423

MLA Museums Libraries & Archives **Research & Evaluation**

Bolton's Museum Library and Archive Services, an Economic Valuation

Publications:
[Main Document](#) 1.17 MB
[toolkit](#) 0.26 MB

2005

Jura Consultants was commissioned by Bolton Metropolitan Borough Council (BMBC) and MLA North West in May 2005 to undertake an economic valuation of Bolton's museum, library and archive services.

BMBC and MLA North West share the aim of raising the profile of museums, libraries and archives with key decision-makers by demonstrating the value of the sector to the local economy in a way which is robust and tangible.

This study used the Contingent Valuation technique to demonstrate the consumer surplus attributable to Bolton's museum, library and archive services. This follows a major study in 2003 conducted at the British Library which assessed its value to the UK economy using a similar methodology.

Year published
2005

Commissioned by
MLA North West

Author organisation
JURA Consultants

Document type
PDF

Document size
1.17 MB

Εικόνα 15: Bolton Toolkit

3.3.2. nef guide

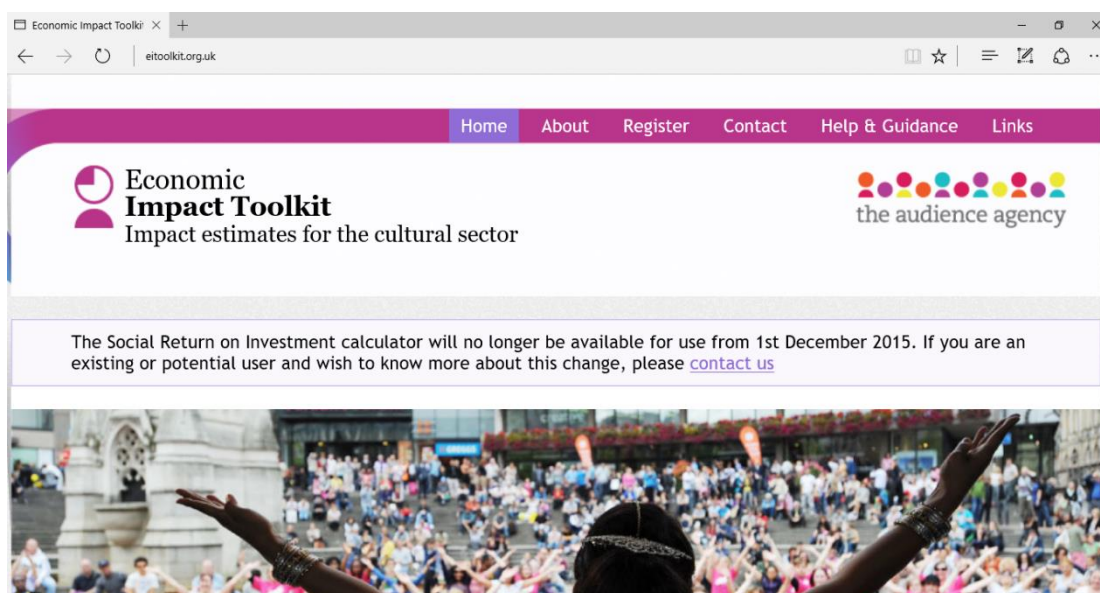
Τα δύο εργαλεία υπολογισμού δαπανών www.thesroinetwork.org/publications/cat_view/29-the-sroiguide?orderby=dmdate_published&ascdesc=DESC (που ακολουθούν), ο απολογισμός οικονομικού αποτυπώματος και η ανάλυση του οικονομικού ίχνους είναι σε γενικές γραμμές λιγότερο περίπλοκα και πιο δεκτικά σε παραμετροποίηση από εργαλεία έρευνας. Τρία από αυτά τα εργαλεία έγιναν αντικείμενο ειδικής εξέτασης.

3.3.2.1. West Midlands Cultural Observatory

Το West Midlands Cultural Observatory toolkits: www.eitoolkit.org.ukWMCO παρέχει δύο εργαλεία έρευνας σε αυτό τον τομέα, ένα για το GVA και ένα για ανάλυση του οικονομικού ίχνους. Το Sports Industry Research Center (SIRC) που φιλοξενείται στο Sheffield Hallam University εξέτασε και τα δύο και διαπίστωσε πως ο υπολογιστής GVA αν και αποτελεί παράδειγμα ορθής πρακτικής εντούτοις ενδείκνυται να χρησιμοποιείται για ορισμένες μόνο περιπτώσεις. Το SIRC αποδέχεται ανεπιφύλακτα τον υπολογιστή οικονομικού αποτυπώματος εφόσον θεωρεί πως είναι ακριβής και παράγει αξιόπιστα αποτελέσματα. Ο υπολογιστής οικονομικού αποτυπώματος είναι σχεδιασμένος ώστε να απολογίζει τον αντίκτυπο χρονικά καθορισμένων γεγονότων ή δραστηριοτήτων και όχι το συνολικό αποτύπωμα ενός οργανισμού.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει έμμεσα και άμεσα αποτελέσματα και στοχεύει στην προσθήκη μόνο επιπρόσθετων γεγονότων. Τα άμεσα αποτελέσματα βασίζονται σε χρήματα που δαπάνησε ο διοργανωτής στην τοπική περιοχή δράσης του, εξαιρώντας πηγές χρηματοδότησης που προήλθαν από χορηγούς εντός αυτής της τοπικής περιοχής. Τα έμμεσα αποτελέσματα στηρίζονται σε δαπάνες εξωτερικών επισκεπτών πέρα από την τοπική περιοχή που αποφάσισαν να συμμετάσχουν εξαιτίας του γεγονότος. Οι χρήστες μπορούν να επιλέξουν αν επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν ένα πολλαπλασιαστή για τον καθορισμό του αποτελέσματος. Ο υπολογιστής οικονομικού αποτυπώματος προσφέρει συμβουλές, υποδείγματα ερωτηματολογίων για την

εποπτεία του κοινού και ένα πίνακα αποτελεσμάτων για να συγκεντρωθούν όλα τα στοιχεία, μαζί με μία σειρά από παραδείγματα που υποστηρίζονται από συμβουλές των ατόμων που πραγματοποίησαν την ανάλυση. Απαιτείται να συγκεντρωθούν και να απολογιστούν 23 διαφορετικοί αριθμοί για να υπολογιστεί ο αντίκτυπος των γεγονότων και 17 αντίστοιχα για τον αντίκτυπο των δραστηριοτήτων. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται από μία έρευνα κοινού. Υπάρχουν ακόμα απλοποιημένες εκδοχές αυτών των δύο υπολογιστών που απαιτούν λιγότερα δεδομένα, δηλ. 18 για γεγονότα και 11 για δραστηριότητες.

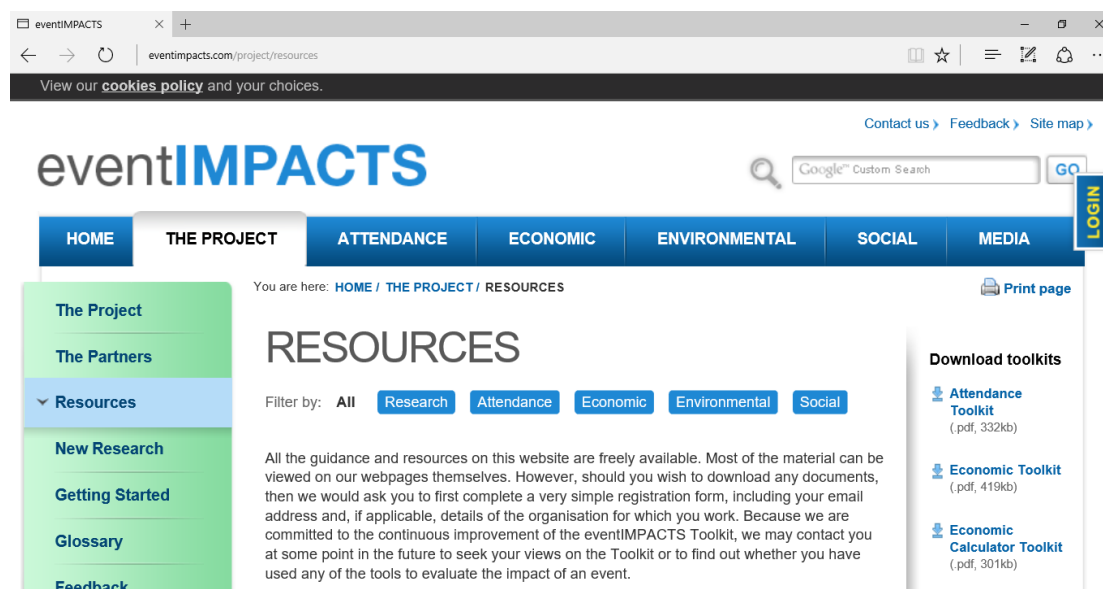

Εικόνα 16: West Midlands Cultural Observatory Toolkits

3.3.2.2. eventIMFACTS Toolkit

Το eventIMFACTS toolkit: www.eventimpacts.com/project/resources/αποτελεί το αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ των UK SPORT, Visit Britain, Event Scotland και άλλων εταιρών. Το ίδιο προσφέρει σωρεία εργαλείων «toolkits» και ένα από αυτά είναι εργαλείο οικονομικής αριθμομηχανής. Οι προσεγγίσεις που έχουν ερευνηθεί στο eventIMFACTS αφορούν γεγονότα τοπικής, εθνικής και διεθνούς σημασίας. Το εργαλείο οικονομικής αριθμομηχανής (economic calculator toolkit) αποτελεί έναν αναλυτικό οδηγό (step by step) εκτίμησης των άμεσων και έμμεσων επιδράσεων κάποιου γεγονότος /

συμβάντος, εστιάζοντας μόνο σε πρόσθετες επιπτώσεις. Η άμεση επίδραση (direct impact) βασίζεται στις τοπικές δαπάνες του διοργανωτή μείον του τοπικού εισοδήματος ενώ η έμμεση επίδραση (indirect impact) βασίζεται στις δαπάνες από την πλευρά των επισκεπτών / χρηστών, οι οποίοι παροτρύνθηκαν να επισκεφτούν τον οργανισμό εξαιτίας κάποιου γεγονότος / εκδήλωση. Ωστόσο είναι φανερή η σημασία της διαφάνειας στα αποτελέσματα και η ανάγκη για χρήση οικονομικής πληροφορίας από τους διοργανωτές. Η ανάλυση δεν παρέχει πολλαπλασιαστές που επιτρέπουν την άμεση και έμμεση οικονομική επίδραση ώστε να μετατραπούν σ' ένα μέτρο οικονομικής επίδρασης.

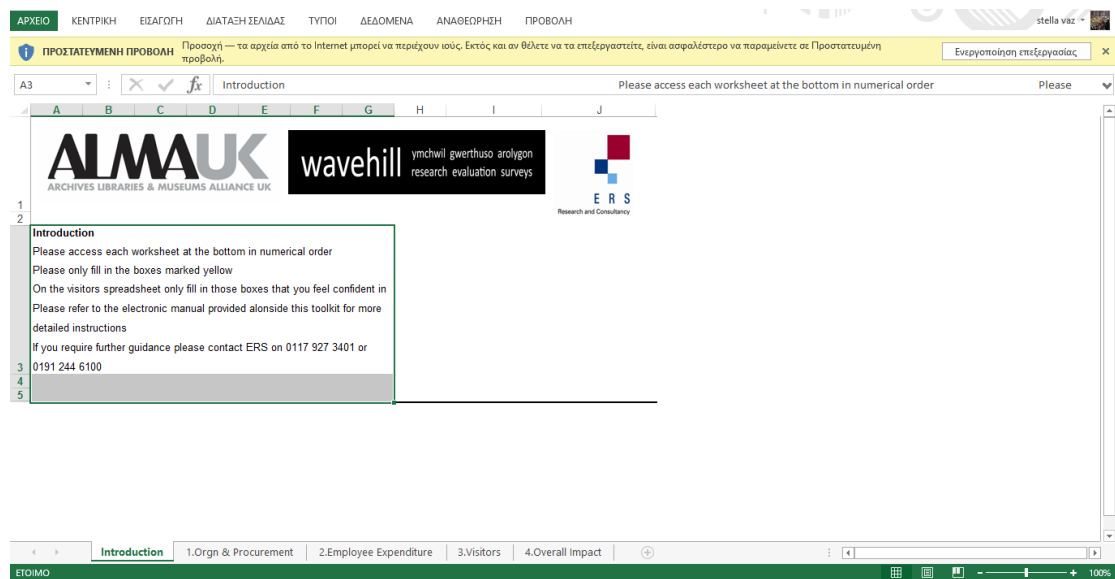

Εικόνα 17: event IMPACTS toolkit

3.3.2.3. Alliance of Libraries, Museums and Archives UK ([ALMA-UK](#))

Η Alliance of Libraries, Museums and Archives UK ([ALMA-UK](#)) στο πλαίσιο των περικοπών των προϋπολογισμών στον τομέα του πολιτισμού και της εκπαίδευσης στοχεύει να βοηθήσει τα Μουσεία, τις Βιβλιοθήκες και τα Αρχεία να δημιουργήσουν πρότυπες τοπικές εκθέσεις επιπτώσεων με αποτέλεσμα την διάδοση και χρήση ενός εργαλείου μέτρησης των οικονομικών επιπτώσεων για τα Μουσεία και τα Αρχεία. Τα

Scottish Council on Archives είναι μέλος της ALMA-UK και συμβάλει στην ανάπτυξη και δημιουργία αυτού του εργαλείου ALMA-UK toolkit: www.scoarch.org.uk/projects/economicimpact. Αυτό το εργαλείο έχει σχεδιασθεί αποκλειστικά για Μουσεία και Αρχεία. Η έκθεση μελέτης / έρευνας αποτελείται από έναν οδηγό χρήσης και από το αντίστοιχο εργαλείο υπολογισμού. Φιλοδοξεί σε μια συνεκτική προσέγγιση του θέματος με βασική αρχή την ευχρηστία και έχει εγκριθεί από τα Museums Galleries Scotland. Αξιολογεί τις άμεσες και έμμεσες επιπτώσεις και έχει ως στόχο την απομόνωση μόνο πρόσθετων επιπτώσεων. Οι άμεσες επιπτώσεις υπολογίζονται σύμφωνα με τις μη μισθολογικές δαπάνες του οργανισμού στην περιοχή, (και οι μη μισθολογικές δαπάνες του οργανισμού υπολογίζονται από τους μισθούς του προσωπικού των ανθρώπων που ζουν στην περιοχή) ενώ οι έμμεσες επιπτώσεις υπολογίζονται από τις δαπάνες των επισκεπτών από την τοπική κοινωνία. Στη συνέχεια παρουσιάζονται εικόνες από την βασική δομή του εργαλείου της Alliance of Libraries, Museums and Archives UK ([ALMA-UK](http://www.alma-uk.org)).

Εικόνα 18: ALMA-UK Introduction

ΑΡΧΕΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ stella vax

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ Προσοχή — τα αρχεία από το Internet μπορεί να περιέχουν ιούς. Εκτός και αν θέλετε να τα επεξεργαστείτε, είναι ασφαλέστερο να παραμείνετε σε Προστατευμένη προβολή. Ενεργοποίηση επεξεργασίας

B14 : $\sum_{i=1}^n x_i$ =B10+B11

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

ALMAUK ARCHIVES LIBRARIES & MUSEUMS ALLIANCE UK **wavehill** ymchwil gwerthuso arollygon research evaluation surveys **E R S** Research and Consultancy

Organisation Details

Name

Location - Local Authority Area

Region/Home Nation

Non-salaried Operational Expenditure

Total annual value of expenditure on goods & services in local area

Annual value of expenditure on goods and services outside the local area but in region/nation

Total annual value of expenditure on goods & services outside of region/nation

Total annual value of expenditure on goods & services, locally & regionally

Local Procurement impact (indirect and induced)

Ε0 Ε0

Introduction 1.Orgn & Procurement 2.Employee Expenditure 3.Visitors 4.Overall Impact

ΕΤΟΙΜΟ 100%

Εικόνα 19: ALMA-UK Orgn & Procurement

ΑΡΧΕΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ stella vax

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ Προσοχή — τα αρχεία από το Internet μπορεί να περιέχουν ιούς. Εκτός και αν θέλετε να τα επεξεργαστείτε, είναι ασφαλέστερο να παραμείνετε σε Προστατευμένη προβολή. Ενεργοποίηση επεξεργασίας

B11 : $\sum_{i=1}^n x_i$

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Employee Related Expenditure

FTE paid employees living in local area

FTE paid employees living within the region/nation

FTE paid employees living outside of the region/nation

£0-10k (pro rata) £11-20k £21-30k £31-40k £41-50k £51-60k £61-70k £71-80k £81-100k £101-150k £150k+

FTE paid employees living in local area earning

FTE paid employees living within the region/nation

FTE paid employees living outside of the region/nation

Volunteering

Total Hours

Choose time Period

Typical No. of Volunteer Hours (please specify time period)

FTE local (direct)

FTE regional/national (direct)

FTE all

Salary Costs - local

Salary Costs - regional/national

Average Salary - local

Average Salary - regional/national

Local

Employment impact - local direct, indirect and induced

Non-local

Employment impact - regional direct, indirect and induced

Employment 0.0 0.0

Introduction 1.Orgn & Procurement 2.Employee Expenditure 3.Visitors 4.Overall Impact

ΕΤΟΙΜΟ 100%

Εικόνα 20: ALMA-UK Employee Expenditure

ΑΡΧΕΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ stella vax

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ Προσοχή — τα αρχεία από το Internet μπορεί να περιέχουν ιούς. Εκτός και αν θέλετε να τα επεξεργαστείτε, είναι ασφαλέστερο να παραμείνετε σε Προστατευμένη προβολή. Ενεργοποίηση επεξεργασίας

A20 : Proportion (%) of visitors stating that the museum/archive was a driver behind behind their visit

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2							
3	Visitor Related Expenditure	Museums (Benchmark)	Museums (own data)		Archives (Benchmark)	Archives (own data)	
4	Tier 1						
5	Annual number of visits	0	0		0	0	
6	Estimated proportion (%) of visits from repeat visitors	0%	0%		0%	0%	
7	Annual number of unique visitors	0	0		0	0	
8	Proportion (%) you perceive to be local / benchmark proportion	22%	0%		#Δ/Υ	0%	
9	Total number of unique "non-local" visitors	0	0		#Δ/Υ	0	
10							
11	Tier 2						
12	Annual number of local visitors	0	0		#Δ/Υ	0	
13	Benchmark/estimated proportion (%) of visitors that are non-local day trippers	39%	0%		#Δ/Υ	0%	
14	Benchmark/ estimated proportion (%) of non-local visitors staying overnight	35%	0%		#Δ/Υ	0%	
15	Total Visitor Nights	0	0		#Δ/Υ	#Δ/Υ	
16							
17							
18	Tier 3						
19	MUSEUM ONLY - Average no. of nights and overnight visitor stays						
20	Proportion (%) of visitors stating that the museum/archive was a driver behind behind their visit		0%		#Δ/Υ	0%	
21							
22	Tier 1 Direct Visitor Impacts	#Δ/Υ	#Δ/Υ		#Δ/Υ	#Δ/Υ	
23	Tier 2 Direct Visitor Impacts		£0			£0	
24	Tier 3 Direct Visitor Impacts		£0			#Δ/Υ	
25							
26	Gross Direct, Indirect and Induced Visitor Impacts	#Δ/Υ	#Δ/Υ		#Δ/Υ	#Δ/Υ	
27							
28							
29							
30							
31							
32							
33							
34							
35							
36							
37							

Introduction 1.Orgn & Procurement 2.Employee Expenditure **3.Visitors** 4.Overall Impact

ΕΤΟΙΜΟ 89%

Εικόνα 21: ALMA-UK Visitors

ΑΡΧΕΙΟ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΔΙΑΤΑΞΗ ΣΕΛΙΔΑΣ ΤΥΠΟΙ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΡΟΒΟΛΗ stella vax

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΜΕΝΗ ΠΡΟΒΟΛΗ Προσοχή — τα αρχεία από το Internet μπορεί να περιέχουν ιούς. Εκτός και αν θέλετε να τα επεξεργαστείτε, είναι ασφαλέστερο να παραμείνετε σε Προστατευμένη προβολή. Ενεργοποίηση επεξεργασίας

C9

	A	B	C	D	E	F
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
21						

ALMAUK ARCHIVES LIBRARIES & MUSEUMS ALLIANCE UK

ERS Research and Consultancy

wavehill ymchwil gwerthuso arolygon research evaluation surveys

Organisation Details	
Name	0
Local Authority	0
Region	0

Impact Area	Gross FTE Equivalent	Expenditure	Gross Value Added
Employee Impact	0	£0	#Δ/Υ
Procurement Impact	0.0	£0	#Δ/Υ
Visitor Related Impact	#Δ/Υ	#Δ/Υ	#Δ/Υ
Total Impact	#Δ/Υ	#Δ/Υ	#Δ/Υ

Social Impact	Value
Volunteer Impact	£0

Introduction 1.Orgn & Procurement 2.Employee Expenditure 3.Visitors **4.Overall Impact**

ΕΤΟΙΜΟ

Εικόνα 22: ALMA-UK Overall Impact

3.4 Συμπεράσματα

Η ανάγκη μέτρησης των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης προέρχεται από ένα γενικό κλίμα διαφάνειας και ευθύνης ενδιαφερόμενων φορέων προς όλους τους οργανισμούς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η ανάγκη για την εκτίμηση της αξίας και των επιδράσεων των υπηρεσιών πληροφόρησης, άμεσα στους μεμονωμένους χρήστες αλλά και σε ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές ομάδες αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της διοίκησης. Η βιβλιοθήκη προσφέρει κοινωνικό αγαθό, πράγμα ασυμβίβαστο προς την επιχειρηματικότητα άρα και την κερδοφόρα τιμολόγηση των υπηρεσιών αυτών, παρόλο που από την πλευρά των χρηστών υπάρχει και το κόστος των υποδομών, κατά την απολαβή των υπηρεσιών, όπως του υπολογιστή, του εκτυπωτή, της ηλεκτρονικής δικτύωσης, του κτηρίου, που ασφαλώς δεν εισπράττεται. Η αξία του δημόσιου αγαθού περιλαμβάνει την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική αξία. Η *οικονομική αξία* είναι η τιμή της πρόσβασης στις πηγές από έναν χρήστη. Δηλαδή, πρόκειται για το ποσό που είναι πρόθυμος να πληρώσει για την υπηρεσία αυτή, αν θα έπρεπε να την αγοράσει. Οι χρήστες μπορούν να υπολογίσουν τι έχουν εξοικονομήσει σε χρήμα και χρόνο ή σε χρήμα που εκφράζεται σε χρόνο ή το αντίστροφο. Η *περιβαλλοντική αξία* της βιβλιοθήκης περιλαμβάνει τους πόρους που εξοικονομούνται από την απομακρυσμένη πρόσβαση στις πηγές της βιβλιοθήκης. Παραπέμπει στην πράσινη βιβλιοθήκη που συμβάλλει στην περιβαλλοντική προστασία, αφού η ανοικτή πρόσβαση ή η κινητή πρόσβαση αποτρέπει τη φωτοτυπική αναπαραγωγή και την οδήγηση μέχρι τον φυσικό χώρο της βιβλιοθήκης. Η *κοινωνική αξία* είναι η δυσκολότερη διάσταση για να μετρηθεί. Είναι η αξία που προκύπτει για τον οργανισμό από την ύπαρξη μιας σπουδαίας βιβλιοθήκης, όπως από έναν κορυφαίο, διεθνώς αναγνωρισμένο ερευνητή ή από ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα σπουδών κ.λπ. Είναι η ιδέα του brand name που δημιουργεί οφέλη και πλεονεκτήματα στους οργανισμούς και τα πολιτιστικά ιδρύματα.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

4. Ανάπτυξη λογιστικού φύλλου – Εκτίμηση οικονομικής αξίας δημοσίων βιβλιοθηκών στην Ελλάδα

4.1 Εισαγωγή

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα εμφανής σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και της πολιτείας. Ωστόσο το μεγαλύτερο πλήγμα έχει δεχθεί ο χώρος του δημοσίου και ότι αυτό συνεπάγεται. Έτσι λοιπόν οι δημόσιες βιβλιοθήκες ως πολιτιστικά κέντρα των δήμων της χώρας μας αποτελούν «θύματα» αυτής της κρίσης.

Όμως ενάντια σ' αυτή την δύσκολη οικονομική περίοδο που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι δημόσιες βιβλιοθήκες υπάρχει ένα μήνυμα αισιοδοξίας και ελπίδας για την μετέπειτα πορεία τους. Αυτό δεν είναι άλλο απ' την αύξηση της ζήτησης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών από τους χρήστες της. Μπορεί να φαντάζει αντιστρόφως ανάλογο αυτό το συμβάν με την γενικότερη κατάσταση, ωστόσο είναι απόλυτα φυσιολογικό ο κόσμος να στραφεί προς τις βιβλιοθήκες και τις υπηρεσίες τους τονίζοντας έτσι τον κοινωνικό τους χαρακτήρα. Π.χ. οι φοιτητές δεν έχουν χρήματα για να αγοράσουν το πληροφοριακό υλικό που χρειάζονται για τις ανάγκες των μαθημάτων τους καθώς επίσης η ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο διευκολύνει πολλούς χρήστες, διοργάνωση και υλοποίηση ποικίλων εκδηλώσεων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Η ευκαιρία ανάδειξης του κοινωνικού ρόλου των δημοσίων βιβλιοθηκών δεν πρέπει να παραμείνει αναξιοποίητη. Σ' αυτό αλλά και στην υλοποίηση του προτεινόμενου μείγματος δράσεων, καθοριστικό ρόλο διαδραματίζει η διοίκηση των βιβλιοθηκών και η διαγνωστική ανάλυση των αναγκών τους. Η σωστή διοίκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της αποτελεσματικότητας, της ποιότητας, της παραγωγικότητας και της αποδοτικότητας του φορέα πληροφόρησης. Ανακεφαλαιώνοντας, η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της αφού αρχικά σημάδεψαν τις δημόσιες βιβλιοθήκες, στη συνέχεια έφεραν τον κόσμο κοντά στις υπηρεσίες τους. Έτσι λοιπόν το μέλλον των δημοσίων βιβλιοθηκών βασίζεται πλέον κατά κύριο λόγο στην ευρηματικότητα, την δημιουργικότητα, την καινοτομία και στις ευρύτερες συνεργασίες των βιβλιοθηκών – κέντρων πληροφόρησης.

Είναι πια γενικώς παραδεκτό, με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία, ότι η γνώση παράγει προστιθέμενη αξία και αποτελεί παράγοντα οικονομικής ανάπτυξης, πράγμα που επιβεβαιώνεται από την έμφαση που δίνεται εδώ και μια 20ετία στην οικονομία της γνώσης και από ανθρώπους του επιχειρηματικού κόσμου.

Δεδομένων των ανωτέρω και της διεθνούς οικονομικής κρίσης, κρίνεται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός των εξειδικευμένων στόχων των βιβλιοθηκών, βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ομάδων που εξυπηρετούν, καθώς και η αναθεώρηση της κατανομής των οικονομικών και των άλλων πόρων που αυτές διαθέτουν. Η αποτίμηση των παρεχόμενων υπηρεσιών και η αξιολόγηση της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας επιστρέφουν πολλαπλά οφέλη σε όλους τους μετόχους (βιβλιοθήκες και κέντρα πληροφόρησης – πολιτιστικά ιδρύματα, επαγγελματίες, ερευνητές, φοιτητές, συνεργαζόμενους οργανισμούς και βιβλιοθήκες) και διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα όλων των ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων (Κατσιρίκου, 2009).

Παρατηρείται μία στροφή στο ρόλο των βιβλιοθηκών από παθητικού καταναλωτή και αρχείου πηγών σε κεντρική υπηρεσία υποστήριξης της έρευνας, της μάθησης, της διδασκαλίας, της καινοτομίας και της δημιουργικότητας και συνεπώς της ανάπτυξης. Καμία από τις πιο πάνω επιγραμματικά καταγεγραμμένες δράσεις δεν θα μπορούσε να υλοποιηθεί χωρίς την τεχνολογική ανάπτυξη που απολαμβάνουμε και τις συνεργασίες που οι βιβλιοθήκες συνάπτουν. Η αποστολή των βιβλιοθηκών είναι η όσο το δυνατόν ευρύτερη και ταχύτερη διάδοση όσο το δυνατόν περισσότερης γνώσης και πληρο-φορίας, με όσο το δυνατόν χαμηλότερο κόστος. Δηλαδή η υπέρβαση χώρου, χρόνου, χωρητικότητας και δυναμισμού αποθηκευτικού μέσου. Είναι φαινόμενο της τελευταίας εικοσαετίας, διεθνώς, η πίεση που ασκείται στις βιβλιοθήκες να μπορέσουν να ανταποκριθούν στους σύνθετους ρόλους τους, να ικανοποιήσουν το αναγνωστικό κοινό, να αναπτύξουν την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα στο έργο τους, να συνεχίζουν να εκπληρώνουν τελικώς την αποστολή τους, αν όχι μειώνοντας τους προϋπολογισμούς, πάντως χωρίς να τους αυξήσουν (Κατσιρίκου, 2009).

Οι βιβλιοθήκες έχουν προχωρήσει σε διαδικασίες αποτίμησης των αναγκών των αναγνωστών και της ικανοποίησής τους, ούτως ώστε να προβαίνουν σε διαδικασίες βελτίωσης, κατά το δυνατόν. Η πρόκληση αφορά και το προσωπικό των βιβλιοθηκών, να στραφεί στην ανοικτή επικοινωνία με το αναγνωστικό κοινό και να

ενθαρρύνει την αλληλεπίδραση μεταξύ τους. Το προσωπικό χρειάζεται να εστιάσει στη συμβουλευτική για τη στρατηγική της αναζήτησης και επιλογής της «καλύτερης» λύσης, σε ένα θέμα που απαιτεί πληροφόρηση, αντί να επιμένει στην παροχή υπάρχουσας πληροφόρησης (Kingma and McClure, 2015).

Και πράγματι στη βιβλιογραφία, μεταξύ άλλων, καταγράφεται ότι οι πιο παραγωγικοί επαγγελματίες είναι εκείνοι που έχουν μεγαλύτερη πρόσβαση και χρησιμοποιούν περισσότερο τις πηγές πληροφόρησης, ενώ δίνονται και τα κριτήρια μέτρησης απόδοσης της επένδυσης για τον οργανισμό, που είναι (Oakleaf, 2010):

- ο χρόνος που εξοικονομείται, πολλαπλασιασμένος με το μισθό,
- η βιομηχανική παραγωγικότητα,
- ο μειωμένος κύκλος ζωής του προϊόντος,
- το μειωμένο κόστος εξαρτημάτων,
- η εξοικονόμηση εργασίας,
- η βελτίωση της ποιότητας,
- οι αυξημένες πωλήσεις,
- η ταχύτερη αντίδραση στις απειλές,
- η απόδοση στην αξία των μετοχών,
- η αξία της ανάγνωσης,
- οι απαιτήσεις για μεγαλύτερο χρόνο αναζήτησης πληροφοριών,
- η μείωση του κινδύνου άσχετης ή ακατάλληλης πληροφόρησης.

Το ότι οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών παράγουν προστιθέμενη αξία είναι αδιαμφισβήτητο. Εν συντομία παραθέτονται Υπηρεσίες Προστιθέμενης αξίας που προσφέρουν οι βιβλιοθήκες-μέλη του ΔΙΟΒΙ. Το **Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών ΔΙ.Ο.ΒΙ. (H.E.L.I.N. Hellenic Economic Library Network)** σχηματίστηκε το 2012 από Βιβλιοθήκες και Κέντρα Πληροφόρησης πανεπιστημίων, τραπεζικών ιδρυμάτων, ερευνητικών και κυβερνητικών φορέων της Αττικής που διαθέτουν συλλογές, πηγές και υπηρεσίες πληροφόρησης σχετικές με την οικονομική επιστήμη. Αριθμεί 9 μέλη.

Αποστολή του ΔΙ.Ο.ΒΙ. είναι η συνεργασία των βιβλιοθηκών – μελών για την ανταλλαγή υπηρεσιών και πόρων σχετικών με συλλογές οικονομικού περιεχομένου, με απώτερη επιδίωξη την ποιοτικότερη και αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση της κοινότητας των χρηστών τους.

Αναλυτικότερα:

Τράπεζα της Ελλάδος

Η Βιβλιοθήκη εκδίδει το μηνιαίο ηλεκτρονικό περιοδικό «*Βιβλιογραφία*». Κάθε τεύχος επικεντρώνεται σε ένα θέμα, που επιλέγεται ανάλογα με την τρέχουσα οικονομική επικαιρότητα και συγκεντρώνει βιβλιογραφικές αναφορές από την έντυπη και ηλεκτρονική συλλογή της Βιβλιοθήκης. Τα τρέχοντα τεύχη δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης, διανέμονται εσωτερικά στον οργανισμό με το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, καθώς και σε λίστες αποδεκτών από αυτές των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών.

ΚΕΠΕ

Η εξειδικευμένη πληροφόρηση που λαμβάνει η Βιβλιοθήκη από τις πηγές: OECD direct: New publications, OECD Development Centre Newsletter, World Bank Group: Doing Business, όπως έρευνες, δεδομένα και δείκτες από διάφορες πηγές π.χ. NBG-Emerging Markets Research/Macroeconomic & Financial Indicators Update προωθείται στους ερευνητές του Οργανισμού, ταξινομημένη κατά τους εξής βασικούς τομείς:

- Μακροοικονομική ανάλυση και προβλέψεις
- Δημοσιονομική και νομισματική πολιτική
- Ανθρώπινοι πόροι και κοινωνικές πολιτικές
- Αναπτυξιακές πολιτικές και κλάδοι.

Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δύο κέντρα εξειδικευμένης πληροφόρησης και τεκμηρίωσης:

1. Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, έτος ίδρυσης 1992, μέλος του επίσημου Δικτύου ευρωπαϊκής πληροφόρησης Europe Direct,
2. Κέντρο Τεκμηρίωσης ΟΟΣΑ, σε συνεργασία με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, έτος ίδρυσης 1997, επίσημος φορέας παρακαταθήκης των εκδόσεων του ΟΟΣΑ στην Ελλάδα.

Τα ανωτέρω Κέντρα:

- Παρέχουν στα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και στο ευρύ κοινό εξειδικευμένη πληροφόρηση για τους αντίστοιχους οργανισμούς, τις πολιτικές, τα προγράμματα, τις πηγές πληροφόρησης, κ.λπ.

- Διαχέουν καθημερινά την ενημέρωση που λαμβάνουν σε ενδιαφερόμενα μέλη και συνεργαζόμενες μονάδες του ΟΠΑ, σε δίκτυα βιβλιοθηκών της Ελλάδας και του εξωτερικού και σε άλλες ομάδες-στόχους.
- Οργανώνουν εκπαιδευτικές παρουσιάσεις για τους φοιτητές του ΟΠΑ σε συνεργασία με διδάσκοντες στα πλαίσια του προγράμματος πληροφοριακής παιδείας της Βιβλιοθήκης για ευρωπαϊκά, οικονομικά και στατιστικά θέματα.
- Οργανώνουν επίσης ενημερωτικές παρουσιάσεις για ομάδες επισκεπτών στο ΟΠΑ, όπως σχολεία και εκπαιδευτικούς, επισκέπτες από το εξωτερικό, κ.λπ.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

- Δημιουργία, υποστήριξη και εμπλουτισμός 3 αποθετηρίων:
 1. Το ιδρυματικό αποθετήριο *Διώνη* με τη γκρίζα βιβλιογραφία του Πανεπιστημίου και ενημερωτικό υλικό,
 2. Το αποθετήριο των Ελληνικών Κέντρων Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης, *KETlib*, με μελέτες και δημοσιεύσεις ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, και
 3. Το ψηφιοποιημένο αρχείο του οικονομικού περιοδικού *ΣΠΟΥΔΑΙ* που εκδίδει το Πανεπιστήμιο από το 1950.
- Παροχή εξειδικευμένης πληροφόρησης στο κοινό που της απευθύνεται.
- Οργάνωση εκπαιδευτικών εισηγήσεων πληροφοριακής παιδείας στους πρωτοετείς μεταπτυχιακούς και προπτυχιακούς φοιτητές.

Βιβλιοθήκη Χαροκόπειου Πανεπιστημίου

Στρατηγική επικοινωνίας της Βιβλιοθήκης προς κάθε αναγνώστη που της απευθύνει κάποιο αίτημα, είτε είναι μέλος του Πανεπιστημίου ή όχι. Η βιβλιοθήκη εφαρμόζει προσωποποιημένη και εξειδικευμένη πληροφόρηση χρησιμοποιώντας ποικίλα μέσα, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, τηλέφωνο ή αποκρινόμενη στα προφορικά αιτήματα πραγματικού χρόνου.

Βιβλιοθήκη Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς

1. Χρήση των πηγών πληροφόρησης της Βιβλιοθήκης ΠΙΟΠ από το ίδιο το Ίδρυμα, στα ερευνητικά και εκπαιδευτικά προγράμματα, από τον Όμιλο Πειραιώς, για ατομική και επαγγελματική ανάπτυξη και δια βίου μάθηση, καθώς και από ερευνητές, φοιτητές. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι η αναζήτηση στο δημόσιο κατάλογο,

OPAC, οι συνδρομές σε ηλεκτρονικά περιοδικά, η επιτόπια μελέτη στο αναγνωστήριο, η απομακρυσμένη εξυπηρέτηση χρηστών, μέσω τηλεφώνου, fax, e-mail και η τρέχουσα ενημέρωση μέσω της ιστοσελίδας www.pio.gr.

2. Λειτουργία παιδικού τμήματος (2014) και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για σχολικές τάξεις που παρέχονται δωρεάν.

3. Οργάνωση εκδηλώσεων μεγάλης εμβέλειας σε συνεργασία με άλλους φορείς (π.χ. Παγκόσμια Ημέρα παιδικού βιβλίου, Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος, Διαγωνισμός συγγραφής παιδικών βιβλίων, κτλ.).

Βιβλιοθήκη Alpha Bank

Περιλαμβάνει Αρχείο Κλαδικών Μελετών, Έργα αρχαίας, μεσαιωνικής και σύγχρονης ιστοριογραφίας, Βιβλία αρχαιολογικού, λαογραφικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου, Βιβλία Ελλήνων και ξένων λογοτεχνών της νεώτερης και σύγχρονης εποχής, Έργα της αρχαίας ελληνικής και της λατινικής γραμματείας, Σπάνιες εκδόσεις που χρονολογούνται από τον 16ο έως και τον 19ο αιώνα και περιλαμβάνουν έργα αρχαίων Ελλήνων συγγραφέων, καθώς και Ευρωπαίων περιηγητών, Πλήρης συλλογή ιστορικών και γεωγραφικών χαρτών της Αρχαιότητας και του Μεσαίωνα, εκδόσεως του Χαρτογραφικού Κέντρου του Πανεπιστημίου του Tubingen, Φωτογραφικό Αρχείο των εκδόσεων της Εμπορικής Τραπεζής. Φωτογραφικό Αρχείο Νεοκλασικής Αρχιτεκτονικής

4.2 Εκτίμηση market – value βασικών υπηρεσιών δημοσίων βιβλιοθηκών

Οι δημόσιες βιβλιοθήκες λειτουργούν ως πυρήνας των κοινωνιών και συνδράμουν ενεργά στην υποστήριξη της διδασκαλίας, της εκμάθησης και της έρευνας των επιστημών (R.I.N., 2010). Ωστόσο η οικονομική κρίση δεν έχει κλονίσει τον πολυδιάστατο ρόλο των των βιβλιοθηκών γενικότερα, ενώ αντιθέτως έχει παρατηρηθεί και καταγραφεί αύξηση της ζήτησης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών από τους χρήστες (Kostagiolas, et al. 2012). Οι υπηρεσίες που παράγουν οι περισσότερες βιβλιοθήκες στους χρήστες τους είναι οι ακόλουθες:

- ❖ Δανεισμός (Library loans)
- ❖ Διαδανεισμός (Interlibrary loans)
- ❖ Υποστήριξη χρηστών (User information support)

- ❖ Εκπαίδευση χρηστών (User education)
- ❖ Αναγνωστήριο (Reading room operation)
- ❖ Πρόσβαση στο διαδίκτυο (Internet access)
- ❖ Υπηρεσίες σε Α.Μ.Ε.Α. (Services to people with disabilities)
- ❖ Χρήση εξοπλισμού (Use of equipment by library users)
- ❖ Φωτοτύπηση (Photocopies)
- ❖ Ηλεκτρονική αναζήτηση (E-research) (Kostagiolas, et al. 2012).

Ο Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (Hellenic Academic Libraries Link) αποτελεί την μεγαλύτερη ομοσπονδία των βιβλιοθηκών αυτής της κατηγορίας και συμπεριλαμβάνει απ' το σύνολο των 37 ακαδημαϊκών ιδρυμάτων, 22 πανεπιστημιακές και 15 βιβλιοθήκες τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Kostagiolas et. al., 2012). Η ίδρυση του HEAL-LINK αποτελεί μια πολύ σημαντική συνεργατική δράση των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών και παρέχει υπηρεσίες πληροφόρησης στους χρήστες αυτών των βιβλιοθηκών μέσω των ηλεκτρονικών πηγών, του Συλλογικού Καταλόγου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, μέσω του συστήματος «Άρτεμις» (πρόσβαση σε γκρίζα βιβλιογραφία) καθώς επίσης και της πύλης «Ζέφυρος». Μια ιδιαίτερα χρήσιμη υπηρεσία που παρέχεται στους χρήστες αποτελεί η κατά καιρούς συνεργασία του του HEAL-LINK με μεγάλους εκδοτικούς οίκους του εξωτερικού, όπως ο Emerald και ο Springer. Με αυτό τον τρόπο όλοι οι χρήστες των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών ακολουθώντας την προαπαιτούμενη ηλεκτρονική διαδικασία, έχουν την δυνατότητα δωρεάν πρόσβασης στα επιστημονικά άρθρα των εκδοτικών οίκων. Αυτή η πρωτοβουλία αποκτάει ακόμη μεγαλύτερη σημασία δεδομένων την οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία με αποτέλεσμα να μην χρειάζεται οι χρήστες να επωμιστούν κάποια οικονομική επιβάρυνση για τα άρθρα που τους ενδιαφέρουν. Στους συγκεκριμένους οίκους μπορούμε να βρούμε άρθρα από καταξιωμένους επιστήμονες στο αντικείμενό τους βοηθώντας έτσι τους φοιτητές, τους καθηγητές και τους ερευνητές να εμπλουτίσουν με χρήσιμες βιβλιογραφικές πληροφορίες τις συγγραφικές τους εργασίες.

Εικόνα 12: Βασικές υπηρεσίες βιβλιοθηκών σύμφωνα με την American Library Association

www.swissarmylibrarian.net/librarycalculator/valuecalc_costs.html

Library Use Value Calculator

Explanations of Values

The cost figures for library services were derived by the [Massachusetts Library Association](#) based on the table below:

Library Service	Value of Service	Based On
Adult Books Borrowed	\$17.00	Amazon.com average price
Young Adult Books Borrowed	\$12.00	Amazon.com average price
Children Books Borrowed	\$17.00	Amazon.com average price
Audiobooks Borrowed	\$9.95	Audible.com download average
Interlibrary Loan Requests	\$25.00	Amazon.com average price plus shipping
eBooks Downloaded	\$15.00	Estimated B&N/Amazon average
Magazines Read	\$5.00	Estimated purchase price average
Newspapers Read	\$9.50	Boston Globe subscription (outside city)
Movies Borrowed	\$4.00	Estimated Netflix average
CDs Borrowed	\$9.95	iTunes download album average
Music Downloaded	\$1.00	iTunes download song average
Meeting Room Use (per hour)	\$25.00	Estimated value
Adult Programs Attended	\$15.00	Entertainment program admission fee - estimated average per adult
Young Adult Programs Attended	\$12.00	Entertainment program admission fee - estimated average per youth
Children's Programs Attended	\$7.00	Entertainment program admission fee - estimated average per child
Museum Passes Borrowed	\$20.00	Museum admission fee - estimated average for two adults
Computer Use (per hour)	\$12.00	FedEx/Kinkos price
Database Searches	\$19.95	Average cost for online article search
Reference Assistance	\$7.00	Average library cost

Εικόνα 13: Υπολογισμός βασικών υπηρεσιών βιβλιοθηκών σύμφωνα με την Massachusetts Library Association

4.3 Παρουσίαση υπολογιστικού φύλλου

Η Α.Λ.Α. στο πλαίσιο εκτίμησης της οικονομικής αξίας των βιβλιοθηκών παρέχει τη χρήση ενός εργαλείου υπολογισμού http://www.ala.org/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/makingthecase/library_calculator όπου εισάγοντας τα στοιχεία χρήσης ανά υπηρεσία, εξάγει αυτόματα σε ποσοτική μορφή την αξία χρήσης σύμφωνα με τα στοιχεία για το κόστος των

βιβλιοθηκών, τα οποία προέρχονται από το Massachusetts Library Association. Οι υπηρεσίες για τις οποίες γίνεται ο υπολογισμός της αξίας τους είναι οι ακόλουθες:

- Δανεισμός βιβλίων σε ενήλικες (Adult Books Borrowed)
- Δανεισμός βιβλίων σε νέους (YA Books Borrowed)
- Δανεισμός βιβλίων σε παιδιά (Childrens Books Borrowed)
- Δανεισμός audiobooks (Audiobooks Borrowed)
- Αιτήματα διαδανεισμού (Interlibrary Loan Requests)
- Download ηλεκτρονικών βιβλίων (eBooks Downloaded)
- Μελέτη / ανάγνωση περιοδικών (Magazines Read)
- Μελέτη / ανάγνωση εφημερίδων (Newspapers Read)
- Δανεισμός ταινιών (Movies Borrowed)
- Δανεισμός cd' s (CDs Borrowed)
- Download μουσικής (Music Downloaded)
- Χρήση χώρου συναντήσεων / Αναγνωστηρίου (κόστος ανά ώρα) Meeting Room Use (per hour)
- Προγράμματα παρακολούθησης για ενήλικες (Adult Program Attended)
- Προγράμματα παρακολούθησης για νέους (Young Adult Program Attended)
- Προγράμματα παρακολούθησης για παιδιά (Childrens Program Attended)
- Είσοδοι σε μουσεία (Museum Passes Borrowed)
- Χρήση Η/Υ (ανά ώρα) Computer Use (per hour)
- Αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων (Database Searches)
- Βοήθεια αναφοράς (Reference Assistance)

Ακόμη, ο υπολογισμός της αξίας έχει υπολογιστεί από τις Massachusetts Library Association και Chelmsford Library ως ακολούθως:

- Δανεισμός βιβλίων σε ενήλικες (\$ 17,00 μέσος όρος από το amazon.com)
- Δανεισμός βιβλίων σε νέους (\$ 12,00 μέσος όρος από το amazon.com)
- Δανεισμός βιβλίων σε παιδιά (\$ 17,00 μέσος όρος από το amazon.com)
- Δανεισμός audiobooks (\$ 9,95 μέσος όρος από το audible.com)
- Αιτήματα διαδανεισμού (\$ 25,00 μέσος όρος από το audible.com συμπεριλαμβανομένης και της μεταφοράς)
- Download ηλεκτρονικών βιβλίων (\$ 15,00 μέσος όρος από το amazon.com)
- Μελέτη / ανάγνωση περιοδικών (\$ 5,00 μέσος όρος αγορών)
- Μελέτη / ανάγνωση εφημερίδων (\$ 9,50 μέσος όρος στην πόλη της Βοστώνης)

- Δανεισμός ταινιών (\$ 4,00 μέσος όρος Netflix)
- Δανεισμός cd' s (\$ 9,95 μέσος όρος iTunes)
- Download μουσικής (\$ 1,00 μέσος όρος iTunes)
- Χρήση χώρου συναντήσεων / Αναγνωστηρίου (κόστος ανά ώρα) \$ 25,00 εκτιμώμενη αξία ανά ώρα
- Προγράμματα παρακολούθησης για ενήλικες (\$ 15,00 Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά ενήλικα)
- Προγράμματα παρακολούθησης για νέους (\$ 12,00 Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά νέο)
- Προγράμματα παρακολούθησης για παιδιά (\$ 7,00 Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά παιδί)
- Είσοδοι σε μουσεία (\$ 20,00 οικονομική επιβάρυνση εισόδου σε μουσείο / εκτιμώμενος μέσος όρος για 2 ενήλικες)
- Χρήση Η/Υ (ανά ώρα) \$ 12,00 FedEx/Kinkos
- Αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων (\$ 19,95 μέσος όρος κόστους για την on-line αναζήτηση άρθρων)
- Βοήθεια αναφοράς (\$ 7,00 μέσος όρος κόστους βιβλιοθήκης)

ALA Library Value Calculator			
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ			
α/α	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΞΙΑΣ	ΑΞΙΑ ΧΡΗΣΗΣ
1		Adult Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε ενήλικες	
2		YA Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε νέους	
3		Childrens Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε παιδιά	

4		Audiobooks Borrowed Δανεισμός audiobooks	
5		Interlibrary Loan Requests Αιτήματα διαδανεισμού	
6		eBooks Downloaded Download ηλεκτρονικών βιβλίων	
7		Magazines Read Μελέτη / ανάγνωση περιοδικών	
8		Newspapers Read Μελέτη / ανάγνωση εφημερίδων	
9		Movies Borrowed Δανεισμός ταινιών	
10		CDs Borrowed Δανεισμός cd' s	
11		Music Downloaded Download μουσικής	
12		Meeting Room Use (per hour) Χρήση χώρου συναντήσεων / Αναγνωστηρίου (κόστος ανά ώρα)	
13		Adult Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για ενήλικες	
14		Young Adult Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για νέους	
15		Childrens Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για παιδιά	
16		Museum Passes Borrowed Είσοδοι σε μουσεία	
17		Computer Use (per hour) Χρήση Η/Υ (ανά ώρα)	

18		Database Searches Αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων	
19		Reference Assistance Βοήθεια αναφοράς	

Πίνακας 1: Υπηρεσίες Βιβλιοθήκης για υπολογισμό της οικονομικής αξίας

This worksheet has been adapted from the Massachusetts Library Association and Chelmsford Library. How the values were calculated

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ			
α/α	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΞΙΑΣ	ΑΞΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΠΗΓΗ
1	Δανεισμός βιβλίων σε ενήλικες	\$ 17,00	μέσος όρος από το amazon.com
2	Δανεισμός βιβλίων σε νέους	\$ 12,00	μέσος όρος από το amazon.com
3	Δανεισμός βιβλίων σε παιδιά	\$ 17,00	μέσος όρος από το amazon.com
4	Δανεισμός audiobooks	\$ 9,95	μέσος όρος από το audible.com
5	Αιτήματα διαδανεισμού	\$ 25,00	μέσος όρος από το audible.com συμπεριλαμβανομένης και της μεταφοράς
6	Download ηλεκτρονικών βιβλίων	\$ 15,00	μέσος όρος από το amazon.com
7	Μελέτη / ανάγνωση περιοδικών	\$ 5,00	μέσος όρος αγορών
8	Μελέτη / ανάγνωση εφημερίδων	\$ 9,50	μέσος όρος στην πόλη της Βοστώνης

9	Δανεισμός ταινιών	\$ 4,00	μέσος όρος Netflix
10	Δανεισμός cd' s	\$ 9,95	μέσος όρος iTunes
11	Download μουσικής	\$ 1,00	μέσος όρος iTunes
12	Χρήση χώρου συναντήσεων / Αναγνωστηρίου (κόστος ανά ώρα)	\$ 25,00	εκτιμώμενη αξία ανά ώρα
13	Προγράμματα παρακολούθησης για ενήλικες	\$ 15,00	Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά ενήλικα
14	Προγράμματα παρακολούθησης για νέους	\$ 12,00	Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά νέο
15	Προγράμματα παρακολούθησης για παιδιά	\$ 7,00	Διασκέδαση / οικονομική επιβάρυνση χρηστών / εκτιμώμενος μέσος όρος ανά παιδί
16	Είσοδοι σε μουσεία	\$ 20,00	οικονομική επιβάρυνση εισόδου σε μουσείο / εκτιμώμενος μέσος όρος για 2 ενήλικες
17	Χρήση Η/Υ (ανά ώρα)	\$ 12,00	FedEx/Kinkos
18	Αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων	\$ 19,95	μέσος όρος κόστους για την on-line αναζήτηση άρθρων
19	Βοήθεια αναφοράς	\$ 7,00	μέσος όρος κόστους βιβλιοθήκης

Πίνακας 2: Υπολογισμός αξίας σύμφωνα με τις τιμές που δόθηκαν από τη Massachusetts Library Association και τη Chelmsford Library

4.4. Παράδειγμα υπολογισμού

Στο Δήμο Κερατσινίου – Δραπετσώνας υπάρχουν τρεις βιβλιοθήκες (Αμφιάλης, Δραπετσώνας και Ευγένειας) οι οποίες καλύπτουν τις ανάγκες επιμόρφωσης, πληροφόρησης και ψυχαγωγίας των δημοτών και όχι μόνο. Και οι τρεις βιβλιοθήκες του Δήμου οργανώνουν εκπαιδευτικά προγράμματα σε συνεργασία με σχολεία του Δήμου, ενισχύοντας το εκπαιδευτικό έργο τους και βοηθώντας τους αθλητές και τους φοιτητές στην εκπόνηση των εργασιών τους. Πραγματοποιούνται και παρουσιάζονται βιβλία με σκοπό την προώθηση της φιλαναγνωσίας και της μάθησης. Επίσης συνεργάζονται με Βιβλιοθήκες, Ιδρύματα, Οργανισμούς, Κοινωνικούς Φορείς κ.τ.λ. που δραστηριοποιούνται με το βιβλίο και τον πολιτισμό. Στην Κεντρική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου, έχει δημιουργηθεί από τον Δεκέμβριο του 2013 το MEDIA Lab. Πρόκειται για έναν ελκυστικό χώρο άθλησης και πρόσβασης στο διαδίκτυο, με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, στούντιο επεξεργασίας εικόνας και ήχου, χώρους διαδραστικής συνεργασίας, διαδραστικούς πίνακες κ.ά., όπου οι χρήστες μπορούν να εκφράσουν τη δημιουργικότητά τους με όλους τους τρόπους που διαθέτει η σύγχρονη τεχνολογία. Στη Βιβλιοθήκη της Δραπετσώνας λειτουργεί λέσχη ανάγνωσης με σκοπό την ανάπτυξη της αναγνωσιμότητας και εξυπηρετούνται όλες οι βιβλιοθηκονομικές υπηρεσίες.

Library Value Calculator

[Email](#)

[Cite](#)

[Share This Page](#)

How valuable is your local library? Use this handy Library Value Calculator, created by the Massachusetts Library Association (<http://www.masslib.org/>).

Value of Your Library Use

Input Your Use	Library Materials & Services	Value of Your Use
5561	Adult Books Borrowed	\$94537.00
252	YA Books Borrowed	\$3024.00
1440	Childrens Books Borrowed	\$24480.00
	Audiobooks Borrowed	\$0.00
20	Interlibrary Loan Requests	\$500.00
	eBooks Downloaded	\$0.00
65	Magazines Read	\$325.00
	Newspapers Read	\$0.00
35	Movies Borrowed	\$140.00
	CDs Borrowed	\$0.00
	Music Downloaded	\$0.00

ALA Library Value Calculator			
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΞΙΑΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙΟΥ - ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ			
α/α	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΧΡΗΣΗΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΡΗΣΗ ΑΞΙΑΣ	ΑΞΙΑ ΧΡΗΣΗΣ
1	5161	Adult Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε ενήλικες	\$ 94.537.00
2	252	YA Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε νέους	\$ 3024.00
3	1440	Childrens Books Borrowed Δανεισμός βιβλίων σε παιδιά	\$ 24.480.00
4		Audiobooks Borrowed Δανεισμός audiobooks	
5	20	Interlibrary Loan Requests Αιτήματα διαδανεισμού	\$ 500.00
6		eBooks Downloaded Download ηλεκτρονικών βιβλίων	
7	65	Magazines Read Μελέτη / ανάγνωση περιοδικών	\$ 325.00
8		Newspapers Read Μελέτη / ανάγνωση εφημερίδων	
9	35	Movies Borrowed Δανεισμός ταινιών	\$ 140.00
10		CDs Borrowed Δανεισμός cd' s	
11		Music Downloaded Download μουσικής	
12	814	Meeting Room Use (per hour) Χρήση χώρου συναντήσεων / Αναγνωστηρίου (κόστος ανά ώρα)	\$ 20.350.00

13	125	Adult Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για ενήλικες	\$ 1875.00
14		Young Adult Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για νέους	
15	143	Childrens Program Attended Προγράμματα παρακολούθησης για παιδιά	\$ 1001.00
16		Museum Passes Borrowed Είσοδοι σε μουσεία	
17	194	Computer Use (per hour) Χρήση Η/Υ (ανά ώρα)	\$ 2328.00
18		Database Searches Αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων	
19	169	Reference Assistance Βοήθεια αναφοράς	\$ 1183.00
Calculate The Value of Your Library Use			\$ 149.743.00

Πίνακας 3: Μελέτη Περίπτωσης. Δημοτική Βιβλιοθήκη Κερατσινίου - Δραπετσώνας

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

5.1 Συμπεράσματα και προτάσεις εφαρμογής

Η εκτίμηση της αξίας και των επιδράσεων υπηρεσιών πληροφόρησης αποτελεί μια σύνθετη εργασία που εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, όπως το πώς ορίζουμε την πολιτιστική και δημιουργική οικονομία και άρα ποιους κλάδους συμπεριλαμβάνουμε και ποιους όχι. Τα στατιστικά στοιχεία, τα οποία δίνουν την δυνατότητα να προσεγγίσουμε την οικονομική αξία των πολιτιστικών οργανισμών μέσα από το παραγόμενο προϊόν, δηλαδή μέσα από την αξία των αγαθών και των υπηρεσιών τους. Η πολιτιστική παραγωγή μπορεί να παραγάγει άυλες και υλικές αξίες για πολλές επιχειρήσεις, ενώ μπορεί να συμβάλει καθοριστικά στην καλλιέργεια μιας δημιουργικής ατμόσφαιρας σε μια πόλη.

Η ύπαρξη πολλών κατηγοριών χρηστών όπου οι πληροφορίες αξιολογούνται σύμφωνα με τις προσωπικές ανάγκες του κάθε χρήστη, αποτελεί πρόκληση για τις υπηρεσίες πληροφόρησης, έτσι ώστε να μελετήσουν νέους τρόπους πρόσβασης στις συλλογές τους και στην πληροφόρηση που παρέχουν στο κοινό. Αυτό το όραμα το υποστηρίζουν οργανισμοί και ενώσεις βιβλιοθηκών, αρχείων και μουσείων ανά τον κόσμο όπως οι παρακάτω: The National Science Foundation (NSF), The Institute of Museum and Library Services (IMLS), The American Council of Learned Societies (ACLS), The Coalition for Networked Information (CNI), The Mellon Foundation, στο Ηνωμένο Βασίλειο το Information Systems Commission (JISC) και The Museums Libraries and Archives Council.

Η χρήση της πληροφορίας σε ψηφιακό περιβάλλον έχει καταρρίψει τις δυσκολίες μεταξύ του φυσικού χώρου της υπηρεσίας πληροφόρησης και του χρήστη, όπως το όριο μεταξύ των εργαλείων έρευνας και της συλλογής. Δεδομένου ότι η παροχή πρόσβασης δεν επαρκεί, οι βιβλιοθήκες, τα αρχεία και τα μουσεία αναμένεται να επιτρέψουν την εκ νέου ανακάλυψη, συλλογή, χρήση, προβολή και αναπαράσταση του περιεχομένου που κατέχουν. Οι υπηρεσίες πληροφόρησης (αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία) οφείλουν να οικοδομήσουν και να διαχειριστούν την γνώση τους και να κατανοήσουν τους διαφορετικούς τρόπους παρουσίασής της ανάλογα με τα διαφορετικά ακροατήρια και τις διαφορετικές τους ανάγκες. Ένας κλάδος όπου παρατηρείται μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και του αριθμού των

επιχειρήσεων είναι ο κλάδος των αρχείων, των μουσείων και των βιβλιοθηκών. Στην Ελλάδα μεταξύ των ετών 2000-2006 δημιουργήθηκαν 35 νέα μουσεία. Σε αυτό το έργο σημαντικό ρόλο έπαιξε το 3^ο ΚΠΣ 2000-2006, το οποίο συγχρηματοδότησε με περίπου 700 εκατομμύρια ευρώ τον πολιτισμό στην Ελλάδα και ιδιαίτερα την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, αφού το 75% των κεφαλαίων κατευθύνθηκαν προς την στήριξη πολιτιστικών υποδομών.

Οι υπηρεσίες πληροφόρησης παρέχουν έναν τεράστιο όγκο πληροφόρησης και υπηρεσιών στο εξωτερικό και εσωτερικό περιβάλλον των οργανισμών ενώ παράλληλα αποδίδουν δείκτες μέτρησης της ποιότητας όλων των παραπάνω. Από πολλούς οργανισμούς έχει αποτυπωθεί η έντονη ανάγκη για μέτρηση της αξίας και των επιδράσεων στο εσωτερικό τους αλλά και ο αντίκτυπός τους στην κοινωνία. Οι πληροφοριακές ανάγκες των χρηστών αυξάνονται συνεχώς και αυτό έχει ως συνέπεια την άμεση υποστήριξη τους από τις υπηρεσίες πληροφόρησης.

Ειδικότερα οι επιδράσεις της πληροφόρησης στις βιβλιοθήκες χαρακτηρίζονται ως άμεσες ή μακροπρόθεσμες, στοχευμένες ή μη (σύμφωνα με την στοχοθεσία και δυναμική του οργανισμού). Βασικός παράγοντας αποτελεί το γεγονός ότι οι δραστηριότητες και οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών έχουν διαφορετικό αντίκτυπο ανάλογα με τις ποικίλες ομάδες κοινού στο οποίο απευθύνονται. Ένας διαχωρισμός των επιδράσεων στις βιβλιοθήκες είναι ο εξής:

- Οι επιδράσεις στους χρήστες της υπηρεσίας πληροφόρησης και στις υποομάδες στις οποίες απευθύνεται. Προσωπική ανάπτυξη και βελτίωση, έρευνα, μελέτη και ανάπτυξη της προσωπικότητας, του χαρακτήρα του ατόμου, δια βίου μάθηση και εκπαίδευση
- Οι επιδράσεις στο εσωτερικό του οργανισμού και της στενότερης αυτής κοινότητας. Επηρεάζοντας μεμονωμένους χρήστες ή ομάδες χρηστών, η ευρύτερη οπτική αυτών των επιδράσεων περιλαμβάνει υψηλό εκπαιδευτικό prestige και συχνά ελκύει ανώτερο εκπαιδευτικό προσωπικό, φοιτητές και επαγγελματίες διάφορων οργανισμών
- Οι επιδράσεις στην ευρύτερη κοινωνία. Αυτός ο τύπος επιδράσεων χρήζει ιδιαίτερης σημασίας και επηρεάζει καθοριστικά 1. Την κοινωνική ζωή παρέχοντας πρόσβαση σε έναν τεράστιο όγκο πληροφοριών και φέρνοντας σε επαφή και αλληλεπίδραση διαφορετικές κατηγορίες χρηστών. 2. Την συμμετοχή στην εκπαίδευση και την πληροφόρηση, η οποία παρέχεται με

πολλούς τρόπους και μέσω πολλών πηγών πρόσβασης σε επιστημονικές βάσεις δεδομένων και ενισχύει την δια βίου εκπαίδευση σε ενήλικες και παιδιά. 3. Οι βιβλιοθήκες και οι υπηρεσίες πληροφόρησης αποτελούν σημεία συνάντησης εκπαιδευτικών, ερευνητικών, επιστημονικών και ποικίλων άλλων δραστηριοτήτων και συμβάλλουν ενεργά στην προβολή του πολιτισμού και της εκπαίδευσης στην κοινωνία. 4. Ενδυνάμωση της πολιτιστικής ταυτότητας όλων των κατηγοριών των πληθυσμών και των χρηστών των υπηρεσιών πληροφόρησης 5. Ανάπτυξη, βελτίωση και ενημέρωση των κοινοτήτων μέσω προγραμμάτων διαφόρων θεματικών. 6. Προσωπική ανάπτυξη μέσω του πολυποίκιλου ρόλου του οργανισμού πληροφόρησης ως μέρος συνάντησης. 7. Διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς

Όλες οι μορφές των επιδράσεων μπορούν να αποδώσουν οικονομική αξία στις υπηρεσίες πληροφόρησης μέσω της στροφής προς την επένδυση και γενικότερα ενισχύοντας τις θετικές πλευρές στην οικονομική ζωή της κοινωνίας.

Προτείνεται λοιπόν να μελετηθεί στο μέλλον η ανάδειξη και προάσπιση του πολυδιάστατου ρόλου των υπηρεσιών πληροφόρησης και της αξίας τους σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο μέσω των μεθοδολογιών εκτίμησης των επιδράσεών τους σε άτομα, ομάδες και συνολικότερα σε κοινωνικοοικονομικό επίπεδο καθώς και η διαμόρφωση δεικτών επιδράσεων υπηρεσιών πληροφόρησης για την υποστήριξη ανάπτυξης, εφαρμογής και υλοποίησης πολιτικών και σχεδιασμών σε επίπεδο οργανισμού (μεμονωμένη υπηρεσία πληροφόρησης ως προσέγγιση αυτοαξιολόγησης ή/και συγκριτικά με άλλες υπηρεσίες πληροφόρησης του ίδιου τύπου ή γεωγραφικά συνδυαζόμενες), αλλά και σε επίπεδο συστημάτων υπηρεσιών πληροφόρησης με περιφερειακό ή ακόμη και ευρύτερο χαρακτήρα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
LIBRARY VALUE CALCULATOR

Library Value Calculator

Email

Cite

Share This Page

How valuable is your local library? Use this handy Library Value Calculator, created by the Massachusetts Library Association (<http://www.masslib.org/>) .

Value of Your Library Use

Input Your Use	Library Materials & Services	Value of Your Use
5561	Adult Books Borrowed	\$ 94537.00
252	YA Books Borrowed	\$ 3024.00
1440	Childrens Books Borrowed	\$ 24480.00
	Audiobooks Borrowed	\$ 0.00
20	Interlibrary Loan Requests	\$ 500.00
	eBooks Downloaded	\$ 0.00
65	Magazines Read	\$ 325.00
	Newspapers Read	\$ 0.00
35	Movies Borrowed	\$ 140.00
	CDs Borrowed	\$ 0.00
	Music Downloaded	\$ 0.00

814	Meeting Room Use (per hour)	\$ 20350.00
125	Adult Program Attended	\$1875.00
	Young Adult Program Attended	\$0.00
143	Childrens Program Attended	\$1001.00
	Museum Passes Borrowed	\$0.00
194	Computer Use (per hour)	\$2328.00
	Database Searches	\$0.00
169	Reference Assistance	\$1183.00

Calculate The Value of Your Library Use

\$ 149743.00

Clear Form

This worksheet has been adapted from the Massachusetts Library Association (<http://www.masslib.org>) and Chelmsford Library (<http://www.chelmsfordlibrary.org>). How the values were calculated .

**BECAUSE
ADVOCACY ASSISTANCE
IS PART OF YOUR
MEMBER BENEFITS.**

ALA is available to assist libraries facing threats to funding, position reduction, negative state or local legislation, and more.

Contact the ALA Office for Library Advocacy Director, Marci Merola (mailto:mmerola@ala.org) (mmerola@ala.org (mailto:mmerola@ala.org)), or Grassroots Specialist, Megan Cusick (mailto:mcusick@ala.org) (mcusick@ala.org (mailto:mcusick@ala.org)), and let us know how we can help.

(<https://ec.ala.org/donate>)

Watch the archived webinar series

([http://www.ala.org/advocacy/library-campaign-training-](http://www.ala.org/advocacy/library-campaign-training-institute)

institute)

(<http://www.ilovelibraries.org/librariestransform/>)

(<http://www.ilovelibraries.org/>)

ALA Store Advocacy materials
(<http://www.alastore.ala.org/SearchResult.aspx?KeyWords=advocacy>)

News and Highlights

Love Libraries

Visit ALA's website for the public.

(<http://www.ilovelibraries.org/>) <http://ilovelibraries.org/>
(<http://ilovelibraries.org/>)

Share Your Advocacy Tips

How is your library advocating in these tough economic
([/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/index1](#)) times? Tell
us your story!

(/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/index1)

ACRL Advocacy Resources

(/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/acrl) Tools to help you articulate the value of academic and research libraries.

Find out more... (/advocacy/advleg/advocacyuniversity/toolkit/acrl)
COMMITTEES ([HTTP://WWW.ALA.ORG/GROUPS/COMMITTEES](http://www.ala.org/groups/committees))

DIVISIONS ([HTTP://WWW.ALA.ORG/GROUPS/DIVS](http://www.ala.org/groups/divs))

OFFICES ([HTTP://WWW.ALA.ORG/OFFICES](http://www.ala.org/offices))

ROUND TABLES ([HTTP://WWW.ALA.ORG/GROUPS/RTS](http://www.ala.org/groups/rtss))

STAFF DIRECTORY ([HTTP://WWW.ALA.ORG/ABOUTALA/ALA-STAFF-DIRECTORY/](http://www.ala.org/aboutala/ala-staff-directory/))

(<https://www.facebook.com/AmericanLibraryAssociation>)

(<https://twitter.com/ALALibrary>)

(<https://plus.google.com/+americanlibraryassocaiton>)

(<https://www.youtube.com/americanlibraryassocaiton>) (/advocacy/rss.xml)

Copyright Statement (<http://www.ala.org/copyright>)

Privacy Policy (<http://www.ala.org/privacypolicy>)

User Guidelines (<http://www.ala.org/user-guidelines>)

Site Index (/advocacy/sitemap.xml)

Feedback (<http://www.ala.org/footer-feedback>)

Work at ALA
(<https://rew22.ultipro.com/AME1043/JobBoard/ListJobs.aspx>)

ALA American Library Association

50 E. Huron St. Chicago IL 60611 | 1.800.545.2433

© 1996–2018 American Library Association

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- American Library Association. (2011a). *Academic libraries in the United States: Statistical trends*. ALA Office for Research and Statistics.
- Arts Council England (2012).
- Arts Council England (2014). Evidence review of the economic contribution of libraries
- Arup Economics+Planning (2009). Birmingham Library Economic Appraisal . Birmingham City Council.
- Audit Commission (2002). Building better library services: learning from audit, inspection and research. London: Audit Commission. Retrieved December 1, 2015 from http://www.auditcommission.gov.uk/publications/lfair_libraries.shtml
- Bawden, D et al. (2009). Understanding our value; assessing the nature of the impact of library services. *Library and Information Research*, vol 33, n. 105 pp. 69–89.
- Bearman, D., & Trant, J. (1998). Economic, Social and Technical Models for Digital Libraries of Primary Resources. *New Review of Information Networking*, 4, 71-91. Retrieved February 20, 2015, from <http://www.archimuse.com/papers/amico/index.html>
- Black, A. and Crann, M. (2000). Mass observation of the public library. London: Library and Information Commission. LIC research report 69.
- BOP (2009). Capturing the Impact of Libraries. Final Report. Department for Culture, Media and Sport. Available at: http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/+http://www.culture.gov.uk/images/publications/Capturing_the_impact_of_libraries.pdf
- BOP (2011). The potential economic and social benefits of the Library of Birmingham. For Birmingham City Council
- BOP (2013). World Cities Culture Report . Mayor of London. Available at: <http://www.worldcitiescultureforum.com/sites/default/files/publications/WCCR2013.pdf>
- British Library (2004). Measuring our value. URL: <http://www.bl.uk/aboutus/stratpolprog/increasingvalue/measuring.pdf>
- Bryan, J. et al. (2000). Assessing the role of the arts and cultural industries in a local economy. *Environment and Planning A*, 32, pp.1391-1408.
- Bryson, J., Usherwood, B. and Streatfield, D. (2002). South West Museums Archives and Libraries social impact audit. Taunton: South West Museums Council.
- Bryson, J., Usherwood, B. and Streatfield, D. (2002). South West Museums Archives and Libraries social impact audit. Taunton: South West Museums Council.

Carnegie Mellon University, 2006. Carnegie Library of Pittsburgh. Community Impact and Benefits. Carnegie Mellon University Center for Economic Development and Carnegie Library of Pittsburgh. Available at: <http://www.clpgh.org/about/economicimpact/CLPCommunityImpactFinalReport.pdf>

Chiessi, S. (2011), "What are libraries worth? A way to assess the impact of Italian public libraries on users' lives and society", available at: www.ifla.org/publications/researcher-librarian-final-report.

Cruickshank, P., Hall, H., & Taylor-Smith, E. (2011). *Enhancing the impact of LIS Research Projects*. URL: http://www.researchinfonet.org/wpcontent/uploads/2012/01/RiLIES_report_FINAL.pdf

Dodd, J. and Sandell, R. (eds) (2001). Including museums: perspectives on museums, galleries and social inclusion. Leicester: Research Centre for Museums and Galleries, University of Leicester.

ERS, (2012). The economic value of library services . Final Report. For ALMA UK.

FESABID Study (2014). The economic and social value of information services: Libraries Report of Findings.

Hendriks, B. & Wooller, I. (2006), "Establishing the return on investment for information and knowledge services", *Business Information Review*, Vol. 23, No. 1, pp. 13-25.

Indiana Business Research Centre, 2007. The economic impact of Libraries in Indiana. Kelley School of Business. Available at: http://www.ibrc.indiana.edu/studies/economicimpactoflibraries_2007.pdf

Kingma, Bruce and Kathleen McClure (2015), *Lib-Value: Values, Outcomes, and Return on Investment of Academic Libraries*, Phase III: ROI of the Syracuse University Library. *College and Research Libraries*, January, 63-80.

Kostagiolas, P.A. & Margiola, A. & Avramidou, A. (2011), "A library management response model against the economic crisis: The case of public libraries in Greece", *Library Review*, 60(6): 486-500.

Kostagiolas, P.A. (2012), *Managing Intellectual Capital in Libraries: beyond the balance sheet*, CHANDOS Publishing, Information Professional Series, Oxford, U.K., p. 244, ISBN: 978-1-84-334-678-4(print).

Kostagiolas, Petros A., Papadaki, Eva, Kanlis, Georgos, Papavlasopoulos, Sozon (2012). Synergies and alliances against the impact of economic crisis on Academic Libraries: evidence from a nation wide survey in Greece. *Advances in Librarianship*, v.36, under publication.

Linley, R. and Usherwood, B. (1998). *New measures for the new library: a social audit of public libraries*. London: British Library Research and Innovation Centre.

BLR&I report 89. Retrieved March 1, 2015 from <http://panizzi.shef.ac.uk/cplis/newmeasures.pdf>

Matarasso, F. (1998). Beyond book issues: the social potential of library projects. London: British Library Research and Innovation Centre. BLR&I report 87.

MORI (1999). Visitors to museums and galleries in the UK. London: MORI.

MORI (2001). Visitors to museums and galleries in the UK. London: MORI.

Morris, A., Sumsion, J., and Hawkins, M. (2002) Economic value of public libraries in the UK. *Libri*, 52(2), 78-87.

Netherlands Museums Association (2011). The Social Significance of Museums Available at: <http://www.museumvereniging.nl/Portals/0/NMV%20%27More%20than%20worth%20it%27.pdf>

NorthStar Economics, 2008. The Economic Contribution of Wisconsin Public Libraries to the Economy of Wisconsin . For the Wisconsin Department of Public Instruction.

Oakleaf, Megan (2010), *Value of Academic Libraries: A Comprehensive Research Review and Report*. Association of College and Research Libraries (ACRL)/American Library Association.

Peacock, D., Tait, S., & Timpson, C. (2009). Building Digital Distribution Systems For SchoolBased Users Of Museum Content: New initiatives in Australia and Canada. In J. Trant & D. Bearman (Eds.), *Museums and the Web 2009: Proceedings: Archives & Museum Informatics*. Retrieved February 18, 2015 from <http://www.archimuse.com/mw2009/papers/peacock/peacock.html>

Poll, R. (2014),"Did you enjoy the library? Impact surveys in diverse settings", *Performance Measurement and Metrics*, Vol. 15 Iss 1/2 pp. 4 – 12.

Research Centre for Museums and Galleries (2000). *Museums and social inclusion: the GLLAM Report*. Leicester: Research Centre for Museums and Galleries, University of Leicester.

Rooney-Browne, C. (2009). Rising to the challenge: A look at the role of public libraries in times of recession. *Library Review* 58(5), 341-352.

Poll, R. (2014),"Did you enjoy the library? Impact surveys in diverse settings", *Performance Measurement and Metrics*, Vol. 15 Iss 1/2 pp. 4 – 12.

Selwood, S., (ed.) (2001). *The UK cultural sector: profile and policy issues*. London: Policy Studies Institute.

SGS Economics and Planning, (2013). *National Welfare & Economic Contributions of Public Libraries, Final Report*. Australian Library and Information Association.

Available at: <https://www.alia.org.au/sites/default/files/documents/advocacy/Contribution%20of%20Australian%20Public%20Libraries%20Report.pdf>

Trant, J. (2001). Comments on "The Library catalogue in a networked environment" a paper by Tom Delsey Bicentennial Conference on Bibliographic Control for the New Millennium (pp. 27-60). Washington, Retrieved February 18, 2015 from http://www.loc.gov/catdir/bibcontrol/trant_paper.html

Trant, J. (2009). Emerging Convergence? Thoughts on museums, archives, libraries and professional training. *Museum Management and Curatorship*, Vol. 24, no. 4, pp. 369-386.

Vaughan, D.R., Farr, H. and Slee, R.W. (2000). Estimating and interpreting the local economic benefits of visitor spending: an explanation. *Leisure Studies*, 19 (2), pp.95 - 118.

Wavell, C., Baxter, G., Johnson, I., Williams, D. (2002). *Impact evaluation of museums, archives and libraries: Available evidence project*: <http://www.resource.gov.uk/documents/id16rep.doc>. Robert Gordon University, Scotland, U.K.

Κατσιρίκου, Ανθή (2009), “Οι Βιβλιοθήκες και το εν δυνάμει κοινό τους: Μέθοδοι επικοινωνίας και προσέλκυσης”. Διπλωματική εργασία, ΕΑΠ. Μεταπτυχιακό στη Διοίκηση πολιτιστικών μονάδων.

Μώκος, Γ. Δ. (2002) *Τεχνολογία και Πληροφόρηση: από τη Διαχείριση του Βιβλίου στη Διαχείριση της Γνώσης*, Αθήνα: Παπασωτηρίου.

Σεμερτζάκη, Εύα (2011). Υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας και η διαχείριση της γνώσης στις βιβλιοθήκες, ως πόλοι ανάπτυξης τους.

Τσιμπόγλου, Φίλιππος (2015). Δίκτυο Οικονομικών Βιβλιοθηκών. Η ιδιαιτερότητα του εγχειρήματος.

ΥΠΠΟ, (2008). Τελική Έκθεση Αξιολόγησης: ΕΠ Πολιτισμός.

ΔΙΚΤΥΟΓΡΑΦΙΑ

http://pld.dpi.wi.gov/pld_econimpact

<http://almauk.org/>

<http://www.educause.edu/ero/article/discovering-impact-library-use-and-student-performance>

<http://libraries.pewinternet.org/2013/12/11/libraries-in-communities/>

<https://library3.hud.ac.uk/blogs/lidp/>

<http://www.clir.org/pubs/reports/pub101/section3.html>

<http://guides.main.library.emory.edu/c.php?g=50078&p=324305>

<http://ucblibraries.colorado.edu/how/impact.htm>

<http://www.webjunction.org/events/webjunction/geek-impact-and-outcomes.html>

<http://www.ifla.org/node/9011>

[The Values of Libraries Study: An Update
http://info.hsls.pitt.edu/updatereport/?p=6068](http://info.hsls.pitt.edu/updatereport/?p=6068)

<http://www.caul.edu.au/caul-programs/best-practice/cqaac-resources/library-value>

<http://www.lib.uchicago.edu/e/about/mvv.html>

<http://wwwprod.nla.gov.au/openpublish/index.php/nlasp/article/viewArticle/1213/1498>

<http://www.librariesareessential.com/why-are-libraries-essential/>

<http://jama.jamanetwork.com/article.aspx?articleid=1741829>

<http://slq.nu/?article=quality-and-social-value-in-the-public-libraries>

<http://www.statelibraryofiowa.org/ld/t-z/TTLS/value/more%20value>

<https://www.usc.edu/libraries/essential/vision.php> <http://www.caul.edu.au/caul-programs/best-practice/cqaac-resources/library-value>

<http://libraryassessment.org/schedule/>

http://www.infotoday.com/cilmag/jun13/Hosseini-Ara_Jones--Overcoming-Our-Habits-and-Learning-to-Measure-Impact.shtml

<http://www.librarysummit.com/DC2015/>

<http://www.bl.uk/aboutus/stratpolprog/increasingvalue/publicvalue/confpres/>

<https://becker.wustl.edu/impact-assessment/strategies>

<http://www.cilip.org.uk/cataloguing-and-indexing-group/events/cig-conference-2014>

<http://lj.libraryjournal.com/#>

<http://libereurope.eu/events/11th-northumbria-international-conference-on-performance-measurement-in-libraries-and-information-services/>

<http://www.libraryassessment.org/archive/>

<http://www.metricsandlibraries.org/>

<http://www.olasuperconference.ca/event/project-outcome-measuring-the-true-impact-of-public-libraries/>

<http://link.calgarylibrary.ca/portal/International-conference-on-the-measurement-and/jiQ1azHcvdM/>

<http://almauk.org/>

<http://www.ala.org/acrl/issues/value/valueofacademiclibrariestoolkit>

<http://www.esrc.ac.uk/funding-and-guidance/impact-toolkit/>

<http://nhlibrarians.org/calculator/>

<http://www.patmoslibrary.michlibrary.org/value-of-libraries/library-return-on-investment-calculator.html>

<http://www.libraryservices.nhs.uk/forlibrarystaff/impactassessment/>

<http://www.scottisharchives.org.uk/projects>

<http://www.scottisharchives.org.uk/projects/toolsstandards>

<http://www.scottisharchives.org.uk/economicimpact>